

Mitmeaastane
tööprogramm
2013–2015

Viide: ECHA-MB/19/2012 (lõplik) (ECHA haldusnõukogus 21. juunil 2012 vastu võetud dokument)

ISBN: 978-92-9217-777-5

ISSN: 1831-6883

Kuupäev:

Keel: eesti

Vastutamatusesäte: See on algselt inglise keeles avaldatud dokumendi tõlke töövariant. Algdokument on ECHA veebilehel.

Kui teil tekib küsimusi või tähelepanekuid käesoleva dokumendi kohta, saate need esitada teabenõude vormil (märkige dokumendi viide ja väljaandmise kuupäev). Teabenõude vorm on ECHA veebilehel kontaktandmete jaotises: http://echa.europa.eu/about/contact_en.asp

© Euroopa Kemikaaliamet, 2012

Reprodutseerimine on lubatud allikale viitamisel, lisades viite „Allikas: Euroopa Kemikaaliamet, <http://echa.europa.eu/>” ja saates avaldamise kohta kirjaliku teate ECHA teabetalitusele (info@echa.europa.eu).

Euroopa Kemikaaliamet, P.O.Box 400, FI-00120 Helsinki, Soome

SISUKORD

1	SISSEJUHATUS	9
2	EUROOPA KEMIKAALIAMET AASTATEL 2013–2015	10
2.1	ECHA missioon, visioon ja väärtused.....	10
2.2	ECHA strateegiline lähenemisviis	12
3	REGULATIIVMENETLUSTE RAKENDAMINE	15
3.1	Registreerimine, andmete jagamine ja levitamine	15
3.1.1	Registreerimine ja toimikute esitamine.....	16
3.1.2	Andmete jagamine ja ainete identifitseerimine	18
3.1.3	Andmete levitamine	19
3.2	Hindamine	20
3.2.1	Toimikute hindamine	20
3.2.2	Ainete hindamine	22
3.3	Riskijuhtimine.....	24
3.3.1	Autoriseerimine	25
3.3.2	Piiramine	27
3.3.3	Muu riskijuhtimismeetmetega seotud tegevus	27
3.4	Klassifitseerimine ja märgistamine.....	28
3.5	Nõu ja abi juhendite ning kasutajatoe kaudu.....	31
3.5.1	Juhendid.....	31
3.5.2	Kasutajatugi.....	32
3.6	Teaduslikud IT-vahendid	33
3.7	Teadustegevus ning Euroopa Liidu institutsioonide ja asutuste tehniline nõustamine	35
3.8	Biotsiidid	37
3.9	PIC-määrus.....	39
4	ECHA ORGANID JA VALDKONDADEVAHELINE TEGEVUS	41
4.1	Komiteed ja foorum.....	41
4.1.1	Riskihindamise komitee ja sotsiaal-majandusliku analüüsi komitee.....	41
4.1.2	Liikmesriikide komitee	42
4.1.3	Biotsiidikomitee	43
4.1.4	Foorum	43
4.2	Apellatsiooninõukogu.....	44
4.3	Teabevahetus.....	45
4.4	Rahvusvaheline koostöö.....	47
5	JUHTIMINE, ORGANISATSIOON JA RESSURSID	49
5.1	Juhtimine.....	49
5.2	Rahastamine, hanked ja raamatupidamine.....	50
5.3	Personalihaldus ja organisatsiooniteenused	51
5.4	Info- ja sidetehnoloogia	52
6	LISAD	54

6.1	1. lisa. REACH- ja CLP-tegevuse aastate 2012–2015 tähtpäevad.....	55
6.2	2. lisa. ECHA hinnangulised tulud ja kulud aastatel 2013–2015 (sh ametikohtade kava)	56
6.3	3. lisa. 2013.–2015. aasta lähteandmed	60

LÜHENDID

BPC	biotsiidikomitee
C&L	klassifitseerimine ja märgistus
CA	lepinguline töötaja
CHESAR	kemikaaliohutuse hindamise ja aruandluse vahend
CLP	klassifitseerimine, märgistamine ja pakendamine
CMR-aine	kantserogeenne, mutageenne või reproduktiivtoksiline aine
CSR	kemikaaliohutuse aruanne
DU	allkasutaja
ECHA	Euroopa Kemikaaliamet
eChemPortal	ülemaailmne kemikaaliteabe portaal
EEA	Euroopa Keskkonnaamet
EFSA	Euroopa Toiduohutusamet
EFTA	Euroopa Vabakaubanduse Assotsiatsioon
EL	Euroopa Liit
EMA	Euroopa Ravimiamet
EMAS	keskkonnajuhtimis- ja -auditeerimissüsteem
EMP	Euroopa Majanduspiirkond
EMÜ	Euroopa Majandusühendus
EU-OSHA	Euroopa Tööohutuse ja Töötervishoiu Agentuur
GHS	ühtne ülemaailmne kemikaalide klassifitseerimise ja märgistamise süsteem
HR	personal
IKT	info- ja sidetehnoloogia
IPA	ühinemiseelse abi rahastamisvahend
ISO	Rahvusvaheline Standardiorganisatsioon
IT	infotehnoloogia
IUCLID	rahvusvaheline unifitseeritud kemikaaliteabe andmebaas
JRC	Euroopa Komisjoni Teadusuuringute Ühiskeskus
KOM	Euroopa Komisjon
MB	haldusnõukogu
MS	(Euroopa Liidu) liikmesriik
MSC	ECHA liikmesriikide komitee
MSCA	liikmesriigi pädev asutus
OECD	Majanduskoostöö ja Arengu Organisatsioon
PBT-aine	püsiv, bioakumuleeruv ja toksiline aine
PIC	teabel põhineva nõusoleku menetlus
POP	püsiv orgaaniline saasteaine
PPORD-tegevus	toote- ja tehnoloogiaalane uurimis- ja arendustegevus
(Q)SAR	struktuuri-aktiivsuse (kvantitatiivne) seos
RAC	ECHA riskihindamise komitee
REACH	kemikaalide registreerimine, hindamine, autoriseerimine ja piiramine
REACH-IT	REACH-määruse rakendamise keskne IT-tugisüsteem
RIPE	REACH-määruse jõustamise teabeportaal
SAICM	kemikaalide kasutamise rahvusvaheline strateegiline lähenemisviis
SDS	ohutuskaart
SEAC	ECHA sotsiaal-majandusliku analüüsi komitee
SIEF	aineteabe vahetuse foorum
TA	ajutine teenistuja

TAIEX	Euroopa Komisjoni laienemise peadirektoraadi hallatav tehnilise abi ja teabevahetuse süsteem
UN ECE	ÜRO Euroopa Majanduskomisjon
VKE	väike- ja keskmise suurusega ettevõtjad
VOA	väga ohtlik aine
vPvB-aine	väga püsiv ja väga bioakumuleeruv aine
ÜRO	Ühinenud Rahvaste Organisatsioon

HALDUSNÕUKOGU EESSÕNA

Viis aastat pärast vastuvõtmist on REACH-määrus ikka kõige ambitsioonikam ja terviklikum kemikaaliõigusakt maailmas. REACH-määruse eesmärgid on tagada inimtervise ja keskkonnakaitse kõrge tase, suurendades samal ajal konkurentsivõimet ja uuendustegevust. Euroopa Kemikaaliamet loodi Euroopa Liidu ja liikmesriikide tasandil REACH-määruse rakendamise haldamiseks ja koordineerimiseks ning jõustamise ühtlustamiseks. REACH-määrust täiendab CLP-määrus, millega viiakse Euroopa Liidu tegevus kooskõlla kemikaalide ÜRO klassifitseerimise ja märgistamise süsteemiga, millega tagatakse, et kemikaaliohtude teave töötajatele ja tarbijatele on kõikjal ühesugune.

Mõlema määrusega antakse vastutus kemikaalide potentsiaalse kahjuliku mõju mõistmise, nende kasutamisega seotud riskide juhtimise ja asjakohase teabe klientidele ja tarbijatele edastamise eest selgelt kemikaalide tootjatele ja importijatele.

ECHA tegevuse käivitamisel keskendus haldusnõukogu ameti põhiülesannetele, näiteks eelarve koostamisele ja kodukorra vastuvõtmisele. Paljud ECHA ülesanded nõudsid siiski mitme tähtsa küsimuse hoolikat jälgimist – need olid näiteks planeerimine ja aruandlus, audititulemuste järeltegevused, teabe levitamise eesmärk ja selle küsimused ning [REACH-määruse] tasude ülekandmine liikmesriikidele [REACH-määruse rakendamisel nende tehtud tegevuse] hüvitamiseks. Nende jaoks asutas haldusnõukogu konkreetseid süvaanalüüsi ja ettevalmistavate otsuste töörühmad. Haldusnõukogu tegevus ja selle koostöö ECHA juhtkonnaga põhineb pühendumisel, kollegiaalsusel, läbipaistvusel ning tõhususe ja tulemuslikkuse poole püüdlisel. ECHA juhtiva organina teame, et meie kanda on ka ECHA tegevusele parima võimaliku toetuse leidmine.

Oleme uhked selle üle, mida oleme viie aasta jooksul teinud ECHA tegevuse suunamisel, ning saame vaadata tagasi hästi tehtud tööle, sest ECHA on nüüd tulemuslik ja väljakujunenud amet, mis suudab võtta uusi, biotsiidi- ja PIC-määrusega lisanduvaid kohustusi – need kohustused lisanduvad ECHA organisatsioonilise arengu jaoks üliolulisel ajal. Meie kõigi – liikmesriikide, Euroopa Liidu ja kogu Euroopa ettevõtete – jaoks raske majandusolukord nõuab, et ECHA seaks oma tegevuses prioriteete, lähtudes olemasolevatest vahenditest, st töötajatest ning eelarvest, mis põhineb tegevusest saadaval tasudel ja eelarvepädevate institutsioonide antud toetustel. Prioriteetide määramisele aitavad kaasa ECHA asutamismäärused, mis sageli sätestavad tegevusele kindad tähtpäevad. Samas on ikka palju valdkondi, kus tuleb teha subjektiivseid otsuseid, ja seetõttu leppis haldusnõukogu kokku neli strateegilist eesmärki, mis suunavad ECHA tegevust prioriteetide määramisel käesoleva mitmeaastase tööprogrammi tegevuse raames.

Ootame huviga teie hinnangut järgmiseks kolmeks aastaks valitud strateegilistele eesmärkidele ja prioriteetidele ning loodame saada teilt tagasisidet.

Thomas Jakl
haldusnõukogu esimees

TEGEVDIREKTORI ÜLEVAADE

ECHA mitmeaastases tööprogrammis 2013–2015 kirjeldatakse üldjoontes järgmisel kolmel aastal kavandatavaid tegevusi. Üksikasjalikumad plaanid esitatakse iga-aastaste tööprogrammidega. Mitmeaastane tööprogramm vaadatakse läbi igal aastal ning selle kestust pikendatakse iga kord ühe aasta võrra.

Aastad 2013–2015 on ECHA jaoks tähtis kolmaastak, mil tegeldakse Euroopa Liidu nelja suure õigusaktiga – REACH-määruse, CLP-määruse, ohtlike ainete ekspordi ja impordi PIC-määruse ning biotsiidimäärusega. Viimased kaks määrust on meie jaoks täiesti uued ning nendega seotud tegevus algab ECHA jaoks REACH- ja CLP-määruse aktiivseimal tegevusperioodil. Nende keerukate uute ülesannetega tegutsemise edukas algus oleneb peale ECHA juhtkonna juhtimisoskuse ka piisaval arvul töötajate leidmisest ja Euroopa Liidu eelarvepädevate institutsioonide poolt piisavate rahaliste vahendite andmisest, samuti ning liikmesriikides piisavate eriteadmiste säilitamisest.

Aastatel 2013–2015 algab ka autoriseerimistaotluste kontrollimine, mis on REACH-tegevuse uus oluline osa ja kõigile asjaosalistele tähtis ülesanne. Kõigil sidusrühmadel on selle riskijuhtimisvahendi osas väga suured ootused, sest see suunab tööstuse väga ohtlike kemikaale kasutusest kõrvaldama. Autoriseerimise arvamuste koostamisel ja otsuste tegemisel arvestatakse siiski ka sotsiaal-majanduslikku mõju.

Neljast määrusest tulenevate mitmesuguste küsimuste maht ja intensiivsus on ettearvamatu ning nende lahendamine nõuab meie eksperttöötajate kõiki oskusi ja kogu paindlikkust. Oleme haldusnõukoguga strateegiliste eesmärkide kokkuleppimise teel seadnud endale ühesed eesmärgid, millega suudame saavutada eesmärgi – saada kemikaalide ohutuse valdkonnas maailma juhtivaks reguleerivaks asutuseks. Koos partneritega saame tagada, et Euroopa teeb kõik, et kaitsta kemikaalide kahjulike mõjude eest kodanikke ja keskkonda.

Eesmärkide saavutamisel toetume tugevale ja konstruktiivsele koostööle kõigi sidusrühmadega ning oleme väga tänulikud, et olete meie tööst huvitatud. Seda silmas pidades loodan, et leiate aega meile käesoleva mitmeaastase tööprogrammi kohta tagasiside andmiseks. Jääme ootama teie arvamust.

Geert Dancet
tegevdirektor

1 SISSEJUHATUS

1. juunil 2007 asutatud Euroopa Kemikaaliametil (ECHA) on keskne roll Euroopa Liidu kemikaalide reguleerimise süsteemis, mis kehtestati REACH-määrusega¹. Alates 2008. aastast on ECHA-l olnud ka oluline roll ainete ja segude klassifitseerimise, märgistamise ja pakendamise määruse (CLP-määruse²) rakendamisel. Mõlemad õigusaktid on vahetult kohaldatavad kõigis liikmesriikides, ilma et neid oleks vaja üle võtta riiklikku õigusesse. Mõlemad määrused aitavad ellu viia 6. veebruaril 2006 Dubais vastu võetud ÜRO kemikaalide kasutamise rahvusvahelist strateegilist lähenemisviisi (SAICM). REACH- ja CLP-määruse eesmärk on tagada inimtervise ja keskkonna kõrgetasemeline kaitse ning hõlbustada kemikaalide vaba liikumist siseturul. REACH-määruse eesmärk on ka parandada konkurentsivõimet ja uuenduslikkust ning edendada kemikaaliohtude hindamisel loomkatsetele alternatiivseid meetodeid. REACH-määruse aluseks on põhimõte, et tootjad, importijad ja allkasutajad peavad tagama, et nad toodavad, lasevad turule või kasutavad aineid, mis ei kahjusta inimest ega keskkonda. Määruse sätted põhinevad ettevaatuse põhimõttel.

Praktikas kavatakse REACH-määrusega tõhustada kemikaalide riskijuhtimist ja kiirendada ohutute ja uuenduslike kemikaalide turuleviimist, eelkõige andes riskide tuvastamise ja ohjamise tõendamiskohustuse ametiasutustelt ettevõtetele. Samuti eeldatakse, et sellega saadakse Euroopa turul olevate nn faasiainete kohta puuduvad andmed.

REACH- ja CLP-määruse edukaks rakendamiseks on vaja hästi toimivat kemikaaliametit, mis suudab anda sõltumatuid ja kvaliteetseid teaduslikult põhjendatud arvamusi rangete õigusaktides sätestatud tähtaegade piires ning tagada asjaomastele huvitatud isikutele (sh tööstusele) REACH-määruse rakendamisel vajaliku toe, et määruse tegevuslikud aspektid toimiksid asjakohaselt. REACH- ja CLP-määruse tõhus toimimine sõltub samas ka ECHA institutsionaalsetest partneritest, eelkõige Euroopa Liidu liikmesriikidest ja Euroopa Komisjonist ning tööstusest, kelle ülesandeks on määruste nõuetekohane rakendamine. Samuti on vaja levitajate, müüjate ja tarbijate ning töötajate ja nende esindajate panust turupõhiste stiimulite loomiseks, mida näevad ette uued kemikaaliõigusaktid.

REACH- ja CLP-määruse usaldusväärsus on algusest peale olenenud piisavate vahendite eraldamisest riiklikul tasandil ning tõhusast ja õiglasest jõustamispoliitikast. Et ECHA vastutab Euroopa Komisjoni jaoks teaduslike arvamuste koostamise eest, mõjutab edukat rakendamist ka see, kuidas ECHA osaleb menetluste algatamisel ning kuidas Euroopa Komisjon ja/või liikmesriigid võtavad asjakohaseid järeelmeetmeid.

Käesoleva tööprogrammi kavandamisel lähtuti 3. lisas esitatud lähteandmetest, mis on saadud REACH-määruse ettevalmistamise ajal saadud komisjoni prognoose ajakohastades. Pärast kaht olulist tähtaega – 2010. aastal teatud REACH-registreerimine ja 2011. aastal CLP-teadete esitamine – võib ECHA kavandamisel mõningal määral lähtuda tegelikest andmetest, kuid lähteandmed on siiski olulisel määral ebakindlad, eelkõige autoriseerimistaotluste osas. Kavandatud ressursieraldised on ekstrapoleeritud ECHA 2012. aasta läbivaadatud tööprogrammi alusel, millele lisanduvad autoriseerimistaotluste töötlemiseks vajalikud ressursid, mille jaoks vajatakse 2013. aastal 10 eksperttöötajat. Prognoosi kohaselt suureneb igal nimetatud aastal lepinguliste töötajate arv veidi. Sellele vaatamata tuleb töömahtu pidevalt jälgida ning vajaduse korral prioriteete ja ressursse eelseisvate aastate jooksul kohandada.

¹ Määrus (EÜ) nr 1907/2006.

² Määrus (EÜ) nr 1272/2008.

Peale seniste määruste (REACH- ja CLP-määruse) pakkus komisjon 2009. aasta juunis välja praegu lõplikku vastuvõtmist ootava uue määruse, milles käsitletakse biotsiidide turuleviimist ja kasutamist³. Väljapakutud määruses ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu kokkulepitud muudatustes nähakse ECHA-le ette lisaülesandeid, milleks on teatud biotsiidide autoriseerimistaotluste läbivaatamine, mis algab 2013. aasta septembris. Enne õigusliku aluse jõustumist on ECHA alustanud värbamismenetlusi ja IT-vahendite kohandamist ning määrusega seotud eksperditeadmiste suurendamist.

Lisaks sellele toimuvad praegu Euroopa Parlamendis ja nõukogus ning nende vahel läbirääkimised ohtlike kemikaalide ekspordi ja impordi nn PIC-määruse⁴ osas. Eeldatavasti antakse Euroopa Komisjoni Teadusuuringute Ühiskeskuse teatud ülesanded alates 2013. aastast üle ECHA-le ning seega eeldatakse, et ECHA annab vajaduse korral komisjonile tehnilist ja teaduslikku lähtematerjali ja abi. Samuti hakkab ECHA eeldatavasti ülesanneteks ette valmistuma enne õigusakti jõustumist, tuginedes 2012. aasta eelarves ette nähtud ressurssidele.

2 EUROOPA KEMIKAALIAMET AASTATEL 2013–2015

2.1 ECHA missioon, visioon ja väärtused

ECHA uus missioon ja visioon ning uued väärtused võeti vastu 2011. aastal.

Missioon

ECHA on regulatiivasutuste hulgas liikumapanev jõud, aidates rakendada Euroopa Liidu tähtsaid kemikaaliõigusakte, mille abil hoitakse inimeste ja keskkonda ning edendatakse innovatsiooni ja konkurentsivõimet.

ECHA aitab ettevõtetel täita õigusaktide nõudeid, edendab kemikaalide ohutut kasutamist, annab kemikaaliteavet ja tegeleb probleemsete kemikaalidega.

Visioon

ECHA eesmärk on saada kemikaaliohutuse valdkonnas maailma juhtivaks regulatiivasutuseks.

Väärtused

Läbipaistvus

Kaasame oma tegevusse aktiivselt regulatiivpartnereid ja sidusrühmi ning oleme otsuste tegemisel läbipaistvad. Oleme kergesti arusaadavad ja kättesaadavad.

Sõltumatus

Me ei sõltu ühestki välisest ja oleme otsustamisel erapooletud. Enne paljude otsuste tegemist konsulteerime avalikult üldsusega.

Usaldusväarsus

Meie otsused põhinevad teadusel ja on järjepidevad. Kogu meie tegevus rajaneb vastutusel ja konfidentsiaalse teabe turvalisusel.

³ KOM(2009) 267.

⁴ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 17. juuni 2008. aasta määrus (EÜ) nr 689/2008 ohtlike kemikaalide ekspordi ja impordi kohta.

Tõhusus

Oleme suunatud ja pühendunud eesmärkidele ning püüame alati kasutada vahendeid arukalt. Rakendame rangeid kvaliteedinõudeid ja järgime tähtaegu.

Pühendumine heaolule

Edendame kemikaalide ohutut ja säästvat kasutamist, et parandada inimeste elukvaliteeti Euroopas ning kaitsta ja parandada keskkonna kvaliteeti.

2.2 ECHA strateegiline lähenemisviis

ECHA regulatiivasutuste hulgas liikumapanev jõud, aidates rakendada Euroopa Liidu tähtsaid kemikaaliõigusakte, mille abil hoitakse inimeste ja keskkonda ning edendatakse innovatsiooni ja konkurentsivõimet. ECHA eesmärk on saada kemikaaliohutuse valdkonnas maailma juhtivaks regulatiivasutuseks. Lähiaastate põhiülesanne on selleks ettevalmistumine.

ECHA tegevuse alus on REACH- ja CLP-määruse tõhus ja arukas käsitlemine. Õigetele prioriteetidele keskendumisel saab saavutada reaalseid tulemusi ning muuta ECHA rahvusvaheliselt tunnustatud ja usaldusväärseks referentsasutuseks.

Lisaks sellele peab ECHA oma volituste rakendamisel arvestama seoseid ja sünergiat muude Euroopa Liidu keskkonnaõigusaktidega. Tihe koostöö Euroopa institutsioonidega ning samuti eelkõige liikmesriikide ja nende riiklike ametiasutustega on ECHA tulevase edu võtmetegurid. Samuti peab ECHA jätkama teabevahetust kõigi sidusrühmadega ning arendama tööstuse, liikmesriikide pädevate asutuste, Euroopa Liidu institutsioonide ja kodanikuühiskonna vahelisi võrgustikke.

ECHA on määratlenud strateegilised eesmärgid oma tegevuse prioriseerimisel, et aja jooksul ambitsioonikad eesmärgid teostada. Kuigi eesmärgid ulatuvad 2015. aastast kaugemale, suunavad need ECHA-t ressursside jaotamisel ja töötajate motiveerimisel.

I Tagada kemikaalide ohutuks tootmiseks ja kasutamiseks kvaliteetsete andmete parim kättesaadavus

REACH-määrusega anti kemikaalide ohutu kasutamise tõendamise kohustus tööstusele. Kui puudub aine ohtlikkuse ja kasutusala kohta kindel andmestik, ei saa siiski tagada asjakohast klassifitseerimist ja märgistust ning seetõttu ka hinnata kemikaaliohutust, mis tõendaks kasutuse ohutust.

REACH-registreerimise esimeseks tähtpäevaks saadud registreerimistoimikutest ja üle 3 miljonist laekunud CLP-teatest on ECHA kogunud rohkesti teavet suures koguses toodetavate ja kasutatavate ning kõige ohtlikemate ainete kohta. ECHA peab tagama selle ainulaadse andmestiku parima kättesaadavuse, andes rakendamis- ja jõustamisasutustele ning üldsusele senisest parema juurdepääsu andmetele nii, et sihtrühmad saaksid andmeid kõige paremini kasutada.

Et ECHA on registreerimistoimikute kvaliteedi varajasel kontrollimisel leidnud paljudes toimikutes kvaliteedipuudusi, on vaja kõigi asjaomaste tegutsejate, eelkõige tööstuse ja ametiasutuste kooskõlastatud tegevust, millega parandada teabe ja toimikute kvaliteeti järgmisteks registreerimise tähtpäevadeks. See hõlmab ka ECHA tegevust rakendamisküsimustes.

Peale selle on toimikute ja nendega seonduvate laiendatud ohutuskaartide kvaliteedi osas vaja intensiivsemat tagasiside ja arutelu tööstusüldsusega, et tagada ohutu kasutamine kogu tarneahela ulatuses. Võtmeelement on tagada tööstusele kvaliteetsete toimikute ning mõjusate ja kasutatavate kokkupuutetsenaariumide koostamisel toetusvahendeid, mis lihtsustaks tarneahela tegutsejate dialoogi teabe vahetamisel, suurendades samal ajal konkurentsivõimet ja innovatiivsust.

Oluline on ka korraldada tööstusele teabekampaaniaid.

II Innustada ametiasutusi kasutama andmeid arukalt, et tuvastada ohtlikke kemikaale ja käsitleda nende ohte

Koostatud, kogutud ja ECHA-le esitatud kemikaaliandmete järgi saab ECHA kontrollida, kas tööstus täidab kemikaalide ohutu kasutamise dokumenteerimiskohustusi, samuti saavad

ametiasutused kehtestada selle alusel vastuvõetamatute riskide osas täiendavaid riskijuhtimismeetmeid. Peale selle, et neid andmeid tuleb levitada tõhusalt ja üldsusele arusaadavas vormis, tuleb neid ka arukalt kasutada, et suunata regulatiivtegevus võimalikult vara prioriteetsetele ainetele ning riske põhjustavatele kasutusaladele.

Tuvastatud probleemidega tuleb tegelda, tehes põhjendatud otsuseid riske vähendavate ja proportsionaalsete regulatiivmeetmete kohta. ECHA keskendub toimikute ja ohtlike ainete kiirele tuvastamisele ning asjakohaste tegevuste, näiteks toimikute ja ainete hindamise algatamisele. Seda käsitleb ka ECHA ametivälise teabevahetus avalikkusega. Peamiselt tuleb keskenduda seni veel piisavalt reguleerimata teemadele.

ECHA on kemikaalide regulatiivse riskijuhtimise valdkonnas üks peamisi liikumapanevaid jõude. ECHA aitab REACH-määruse aktiivse ja tõhusa rakendamisega, eelkõige autoriseerimismenetlusega, märkimisväärselt kaasa sellele, et edendada Euroopa Liidus kõige ohtlikumate ainete asendamist, suurendades nii uuendustegevust. Autoriseerimine on uus menetlus ja kodanikuühiskonnal on selle suhtes suuri ootusi, mille tõttu on vaja, et autoriseerimist ja sellega tihedalt seotud väga ohtlikuks aineks nimetamist toetatakse koostöös liikmesriikide ja komisjoniga, et saavutada ühiseid ambitsioonikaid eesmärke. Sellega peaks olema võimalik aidata kaasa ka tööstussektori konkurentsivõime suurendamisele, pöörates eritähelepanu väike- ja kesksuurte ettevõtete vajadustele.

III Tegelda teadusprobleemidega, tegutsedes liikmesriikide, Euroopa institutsioonide ja muude tegutsejate teadus- ning regulatiivsuutlikkuse tõhustamise sõlmpunktina

ECHA puutub pidevalt kokku teaduslike ja tehniliste probleemidega, mis vajavad erilist (regulatiivset) tähelepanu – need on näiteks nanomaterjalid, endokriinseid häireid põhjustavad ained, integreeritud (alternatiivsete) katsestrateegiade kasutamine ja segude toksilisus.

Nende arenevate ja ilmnevate teemadega tegelemiseks ning liikmesriikidele ja Euroopa Liidu institutsioonidele parimate võimalike teaduslike ja tehniliste nõuannete andmiseks peab ECHA suurendama enda teadussuutlikkust ja intensiivistama ka oma funktsiooni liikmesriikide, Euroopa institutsioonide ja muude tegutsejate teadus- ja regulatiivsuutlikkuse parandamise ning koostöö sõlmpunktina. Kõigi tegutsejate koostöö peaks aitama tagada 2020. aastaks kemikaalide tootmise ja kasutamise viisil, mis minimeerib olulise tervise- ja keskkonnaohtlikkuse, edendades samal ajal uuendustegevust ja konkurentsivõimet.

ECHA tegutseb valdkonnas, kus läbipaistvus, usaldusväärsus ja võimalike huvide konfliktide ennetamine on tulemuslikkuse võtmetegurid. ECHA-le on partneritega, näiteks komisjoni, muude Euroopa Liidu institutsioonide, liikmesriikide, tööstuse ja muude sidusrühmadega tiheda koostöö säilitamine äärmiselt oluline. ECHA väärtuste üks aluseid on läbipaistvus, mis tähendab, et regulatiivpartnerid ja sidusrühmad peavad olema ECHA tegevusega tihedalt seotud ning avalikkus peab saama neist rohkesti teavet.

IV Tõhusalt ja tulemuslikult täita praegusi ja tulevase seadusandlike ülesandeid, kohanedes ressursside vähenemisega tulevikus

Järgmises mitmeaastases finantsraamistikus (aastad 2014–2020) ette nähtud ressursside piirangud, käesolevas dokumendis kirjeldatud tulevaste strateegiliste eesmärkidega tegelemine ning ECHA-le uute regulatiivülesannete andmine (nt biotsiidi- ja PIC-määruse ülesanded) tekitavad kõik kokku juhtimise aspektist suuri lahendamist vajavaid raskusi. Ülesannete arvu suurenemine sunnib ECHA-d keskenduma ülesannete täitmise viiside valimisel tõhususele ja (asutusesisese) sünergia leidmisele. Ka kõige optimistlikumate

stsenaariumide korral ei saa välistada, et ECHA peab tulevikus toime tulema väiksema personaliga, mis tekitab täiendavaid organisatsiooniküsimusi.

Kuigi alguses keskendub biotsiidi- ja PIC-määruse tegevus kiiresti suureneva töökoormusega toimetulekuks vajalike uute menetluste ja struktuuride kehtestamisele, on peamine probleem näidata, et nende ülesannete ECHA-le üleandmisega saavutatakse tõepoolest parem tõhusus, nagu on ette näinud Euroopa Liidu seadusandja.

ECHA peab pidevalt kohanema muutuvate nõuetega, et saavutada eesmärk olla ajakohane Euroopa amet, kes osutab – kodanike huvides – ettevõtetele, liikmesriikidele ja Euroopa institutsioonidele kvaliteetteenusi.

ECHA mõistab, et strateegiliste eesmärkide saavutamisel on võtmeteguriteks töötajate teadmised, töökogemus ja motiveeritus. Seega on strateegiline personaliarendus töötajate teadmiste ja kogemuste väljaarendamise teel organisatsioonilise tulemuslikkuse säilitamisel ja parandamisel ning suurema tõhususe saavutamisel keskse tähtsusega.

3 REGULATIIVMENETLUSTE RAKENDAMINE

3.1 Registreerimine, andmete jagamine ja levitamine

2013.–2015. aasta prioriteedid

Aidata kaasa kvaliteetse kemikaaliteabe koostamisele ja kogumisele, muu hulgas järgmisega:

- parandada sidusrühmade arusaama mis tahes REACH- ja CLP-menetluse tõhusaks rakendamiseks üliolulistel teemadel, mis on ainete identifitseerimise nõuded ja ainete samasus;
- edendades kvaliteetsete toimikute, sh kemikaaliohutuse aruannete ja kokkupuutetsenaariumide koostamist, et tagada registreerijate ning töhusa teabevahetuse teel allkasutajate poolt kemikaalide ohutu kasutamine; sellega tagatakse ka hea alus edasiseks regulatiivtegevuseks, näiteks hindamiseks;
- edendades seda, et ettevõtted täidavad oma regulatiivkohustusi, ja julgustades tööstust esitama registreerimistoimikute kvaliteetseid ajakohastusi, kui asjakohane;
- edendades ühtlustatud ja tõhusaid tavasid kõigi sidusrühmade hulgas, kui nad hindavad kemikaaliohutust ja dokumenteerivad seda ning edastavad kemikaaliteavet, et tagada ainete ohutu kasutamise kohta kvaliteetse teabe kogumine ja edastamine;
- tagades, et kemikaaliohutuse aruande teave on kõigis uutes toimikutes ja ajakohastustes tehniliselt terviklik, et täiustada enama ohutusteabe esitamist ja levitamist.

Aidata töhusa regulatiivhalduse eesmärgil kaasa andmete arukale kasutamisele, muu hulgas järgmisega:

- täiustades teabe levitamise veebilehte selle kasutajasõbralikumaks muutmise teel, luues ECHA andmebaaside aineteabe edastamiseks ühtse juurdepääsupunkti ning kaasates sidusrühmad, et neid paremini mõista ja nende vajadusi paremini täita;
- arendades arvutipõhiseid vahendeid ja muid meetodeid, millega tõhusalt ja arukalt toetada ECHA menetluste ja sidusrühmade andmenõuete jaoks vajalikke andmeanalüüse.

Aidata kaasa ressursside tõhusale kasutamisele, muu hulgas järgmisega:

- otsides tegevuse ja ressursside sünergiat, et rakendada tulemuslikult uued toimikute esitamise, teabe levitamise ja ainete identifitseerimise ülesanded peale REACH- ja CLP-määruse ka uute määruste (biotsiidi- ja PIC-määruse) valdkonnas.

3.1.1 Registreerimine ja toimikute esitamine

Registreerimine

REACH-määrusega antakse tööstusele vastutus hinnata ja juhtida nende toodetavate ja imporditavate keemiliste ainete riske ning anda nende ohutu kasutamise teavet. Aastas aineid üle 1 tonni tootvad või importivad ettevõtted peavad koguma nende ainete omaduste andmeid ja soovitama asjakohaseid riskijuhtimismeetmeid. Aastas üle 10 tonni toodetavate või imporditavate ainete korral tuleb üksikasjalikult hinnata nende kemikaaliohutust, mis tuleb dokumenteerida kemikaaliohutuse aruandes. Enamike ohtlikuks klassifitseeritud ainete korral tuleb kemikaaliohutuse aruandes esitada ka ohutu kasutamise tingimusi dokumenteeriv kasutusala põhine kokkupuutestsenaarium ning edastada ohutuskaardi lisana allkasutajatele.

Ettevõtted peavad kogu selle teabe dokumenteerima ECHA-le esitatavas registreerimistoimikus. Et andmeid ühtmoodi tõlgendada ning vähendada registreerimiskulusid ja tarbetuid loomkatseid, peavad sama aine registreerijad oma andmeid jagama ja esitama registreerimistaotluse ühiselt. ECHA kontrollib enne toimikule registreerimisnumbri andmist või toimiku tagasilükkamist esitatud teabe terviklikkust ning seda, kas vajalik tasu on makstud.

Tööstusettevõtetele jõustus registreerimiskohustus 1. juunil 2008. Enne 2008. aastat registreeritud nn faasiainetele kehtestati siiski üleminekukord. Need ained tuleb registreerida 2010., 2013. või 2018. aastal olenevalt ohtlikest omadustest ja tootmise või importimise kogusest. Mittefaasiained ja eelregistreerimata faasiained tuleb registreerida enne seda, kui neid tohib toota või Euroopa Liitu importida. Esimeseks registreerimistähtpäevaks 2010. aastal laekus ECHA-le ligikaudu 25 000 registreerimistoimikut, mis käsitlesid ligikaudu 3400 faasiainet.

Järgmise registreerimistähtpäevaga 31. mai 2013 (milleks esitatakse eeldatavasti ligikaudu 15 000 toimikut) edukas toimetulek oleneb 2010. aastal saadud kogemustest ja oskusteabest. Selle alusel hinnatakse ressursside piisavust ja toetatakse ECHA vajadusi, et aidata tõhusalt registreerijaid (eelkõige väike- ja kesksuuri ettevõtteid) ning töödelda registreerimistoimikud õigel ajal. Lisaks sellele valmistub ECHA käsitlema Horvaatia⁵ eelregistreerimis- ja registreerimistaotlusi, vastavalt Horvaatia Euroopa Liiduga liitumise lepingus ette nähtud üleminekukorraldustele.

ECHA soovib toetada ettevõtteid võimalikult kvaliteetsete toimikute esitamisel, sest toimingutes sisalduv analüüs on tööstuse jaoks peamine alus, millega tagada kogu tarneahelas kemikaalide ohutu kasutamine. Ilma aine ohtlikkuse ja kasutusala kohta kindla andmestiku olemasoluta ei saa tagada ajakohast klassifitseerimist ja märgistust ega välja töötada ohutut kasutamist tõendavat kemikaaliohutuse hindamist. Seega on ECHA andmebaasi teave registreeritud ainete kohta aluseks muude regulatiivmenetluste algatamisel ning avalikkusele ja huvitatud isikutele teabe andmisel. Seega on ECHA huvides teha andmete kvaliteedi järelevalvet, et muuta need ECHA, komisjoni, liikmesriikide, muude huvitatud isikute ja üldsuse jaoks võimalikult kasulikuks. Ainete ühene identifitseerimine ja kasutusala kirjeldamine ning kemikaaliohutuse sidus ja järjepidev aruandlus on peamised valdkonnad, mis praeguse prognoosi kohaselt võivad vajada paremat toetust.

Selle saavutamiseks kavatakse ECHA pakkuda tehnilist ja teaduslikku tuge, et arendada kemikaaliohutuse hindamist ja kokkupuutestsenaariumide koostamist ning eraldi, segudes ja toodetes sisalduvate ainete kasutusala teabe esitamist. ECHA eesmärk on edendada

⁵ Horvaatia liitub Euroopa Liiduga eeldatavasti 1. juulil 2013.

ka seda, et allkasutajad mõistaksid kemikaaliohutuse hindamise vajadust. Lähiaastatel suurendab ECHA toetust tööstusele, pakkudes ohutuskaartidega esitatavate kokkupuutestsenaariumide koostamise vahendeid ja ühtlustatud tavasid, et tagada, et segude ja toodete tootjad kasutavad kokkupuutestsenaariume kemikaaliohutuse hindamisel ja riskijuhtimisel kõige paremal viisil. Lisaks sellele suurendab ECHA sisesuutlikkust hinnata täpselt teavet, mis on esitatud registreerimistoimikutes olevates kemikaaliohutuse aruannetes. Muu hulgas tuleb tagada, et tehnilise terviklikkuse kontroll hõlmab kokkupuute- ja riskiteavet ning ohutu kasutamise juhiseid. Välissuutlikkuse parandamine sisaldab koostööd tööstusega ja koostööd riiklike REACH-määrust jõustavate asutustega, et aidata neid kemikaalide ohutuks kasutamiseks vajalike riskijuhtimismeetmete rakendamise hindamisel. Suur osa tegevusest on suunatud sellel, et pakkuda 2018. aastal registreerivatele ettevõtetele kemikaaliohutuse hindamiseks struktureeritud vahendeid. ECHA jätkab aastatel 2013–2015 ka allkasutajate toetamist, et aidata neil mõista kokkupuutestsenaariumidega saadud registreeritud ainete ohutusteavet.

Arvutipõhised vahendid ja meetodid

ECHA täiustab arvutipõhiseid vahendeid ja muid meetodeid, millega kontrollida nutikate ja suunatud meetmete abil toimikuid, kus ohutut kasutamist ei ole piisavalt tõendatud ja mis nõuavad ebapiisavuse korral teatud viisil reageerimist. ECHA tuvastab registreerimistoimikute tavalisimad puudused, mis võivad nõuda järeeltegevusi, mis väljuvad toimiku hindamise raamest – näiteks vaheainetena kasutatavate ainete registreerimistoimikute hindamisel jätkatakse kontrollimist, kas esitatud kasutusala on kooskõlas vaheainena kasutamise määratlusega ning kas kasutamine toimub rangelt ohjatud tingimustes. Kui ainet üritatakse registreerida alusetult vaheainena, ei esitata toimikus teavet, mida on vaja riskide tuvastamiseks ja juhtimiseks. Samuti võib selline asjakohatu registreerimine põhjustada ainele sobimatu madala prioriteedi määramist näiteks uue aineteabe koostamisel või muude regulatiivsete riskijuhtimismeetmete võtmisel. Sellised probleemid võivad moonutada turgi. Kontrolli tulemused edastatakse registreerijatele, mis on saanud koostöös tööstusega parimaks tavaks, millega julgustada toimikute spontaanset uuendamist ja täiendamist. See tegevus jätkub aastate 2013–2015 vältel, sest see on otseselt seotud 2018. aasta lõplikuks REACH-registreerimise tähtpäevaks tehtavate ettevalmistustega. Sel tegevusel on ka vahetu mõju tarneahelas ohutuskaartide (sh enamike ohtlikeks klassifitseeritud ainete korral ka kokkupuutestsenaariumide) abil tarneahelas mõlemas suunas edastatava teabe kvaliteedi parandamisele ning seega töökohas ainete ohutule käsitlemisele ning samuti tarbijate ja keskkonna kaitsele.

ECHA arendab jätkuvalt edasi oma andmete kogumise ja analüüsimise suutlikkust, et õigesti hinnata registreerimistoimikutes esitatud teavet ja suuta täita muid REACH- ja CLP-menetluste ülesandeid, näiteks seoses suunatud hindamis- ja riskijuhtimistegevustega. Sellega aidatakse kaasa ka Euroopa Liidu regulatiivvajaduste jaoks esitatud selliste registreerimisandmete kasutamisele, mis ei ole esitatud REACH- ja CLP-määruse raames, nagu on täpsemalt kirjeldatud 3. jaotises. Samuti aidatakse sellega ECHA-l tõhusamalt reageerida määruse (EÜ) nr 1049/2001 alusel esitatud dokumentidele juurdepääsu taotlustele, mis muutuvad eeldatavasti keerukamaks ja aeganõudvamaks, kui ECHA valduses oleva teabe hulk suureneb.

Muud liiki toimikute esitamine

Euroopa uuendustegevuse stimuleerimiseks võivad ettevõtted esitada taotluse, et toote- ja tehnoloogiaalases uurimis- ja arendustegevuses (PPORD) kasutatavad ained ajutiselt vabastataks registreerimiskohustusest (PPORD-erandid ja PPORD-teated). Esimesed PPORD-erandid aeguvad 2013. aastal ning siis algab nende pikendamise hindamine.

PPORD-erandite võimaliku pikendamise tabel põhinevad otsused rajanevad alates 2008. aastast esitatud algsete taotluste hindamisel, mis valmib 2013. aasta alguseks.

Peale registreerimistoimikute ja PPORD-teadete saab ECHA aineteavet ka allkasutajate aruannetena (kui allkasutus ei ole hõlmatud tarnija kokkupuutestsenaariumiga) ning toodetes sisalduvate ainete teatamisega. ECHA osutab 2013. aastal registreeritud ainete allkasutajatele nende aruandluskohustuse täitmisel lihtsate suuniste ja näidete ning kasutajasõbralike vahendite teel praktilisi tugiteenusi.

Kuigi toimiku esitamine on suurel määral automaatne, eelkõige registreerimistoimikute ning klassifitseerimis- ja märgistusteadete töötlemisel, on 2013 keerukas aasta, sest ECHA-le hakkavad laekuma biotsiidi- ja PIC-määrusega seotud uut liiki toimikud. Neid hakkab töötleva sama rühm, mis koosneb piisaval arvul töötajatest, et kasutada täies mahus õigusaktide sünergia ja rakendada ressursse parimal võimalikul viisil. Biotsiiditoimikud ja PIC-eksporditeated hakkavad saabuma just ajal, kui teise REACH-registreerimistähtpäeva kõigi toimikute töötlemine on valmis. Ettevalmistused toimuvad siiski samal ajal, kui töödeldakse suurimat arvu registreerimistoimikuid, mis nõuab tegevushäirete vältimiseks hoolikat planeerimist ja seiret. Eeldatakse, et menetluste kohandamine jätkub ka 2014. ja 2015. aastal, eesmärgiks saavutada suur automatiseeritus.

3.1.2 Andmete jagamine ja ainete identifitseerimine

Andmete jagamine on REACH-menetlus, mis eelneb sama ainet tootvate või importivate ettevõtete registreerimisteabe ühisele esitamisele. Andmete jagamise eesmärk on minimeerida ettevõtete registreerimiskulusid, vältida loomkatsete kordamist ja soodustada ainete ühtlustatud klassifitseerimist ja märgistust. Andmete jagamine on kohustuslik selgroogsetega toimuvate loomkatsete korral. ECHA soodustab andmete jagamist võimalike registreerijate vahel ja lahendab võimalikke andmete jagamise vaidlusi.

Andmeid saab jagada kahel meetodil: eelregistreeritud faasiainete korral aineteabevahetuse foorumite (SIEF) abil ja muude ainete korral päringumenetluse abil.

Faasiainete eelregistreerimise eesmärk oli koondada sama aine registreerimisest huvitatud ettevõtted samasse aineteabe vahetuse foorumisse. Kuigi foorum moodustatakse ilma ECHA-ta, on ECHA aidanud kaasa foorumite moodustamise läbirääkimistele, tagades teabe esitamise tarkvara REACH-ITi kaudu turvalise eelfoorumi keskkonna. Kolmandad isikud, kellel on aine kohta teavet, saavad endast teatada asjakohasele aineteabe vahetuse foorumile REACH-ITi kaudu. Eelregistreerida saavad kuni 31. maini 2017 ettevõtted, kes alustavad faasiaine tootmist või importimist koguses kuni 100 tonni aastas, ning ECHA jätkab selliste eelregistreerijate olemasolevate foorumitega kokku viimist ka aastatel 2013–2015. ECHA vaatab pärast 2013. aasta registreerimistähtpäeva läbi ka REACH-ITi eelfoorumi leheküljed ning arendab neid, et kohandada need vastama 2018. aasta registreerijate teabevahetuse ja andmete jagamise vajadustega.

Mittefaasiainete ja eelregistreerimata faasiainete korral jagatakse andmeid enne registreerimist toimuva päringumenetlusega. ECHA jätkab varem registreerimistoimikutega esitatud teabe alusel aine varasemate ja potentsiaalsete registreerijate kokkuviiimist, et nad saaksid kokku leppida, kuidas jagada olemasolevaid andmeid ja kulusid. ECHA töökoormus seoses päringutega tulevikus eeldatavasti suureneb, sest ainete varasemate registreerijate arv kasvab.

ECHA saab teatud määral lahendada aineteabe jagamise vaidlusi, kui varasemad ja potentsiaalsed registreerijad ei jõua kokkuleppele. Kuigi vaidlusi on seni olnud vähe, eeldab

ECHA, et faasiainete vaidluste arv suureneb 2013. aasta alguses, ning valmistub neid lahendama enne mais saabuvat registreerimistähtpäeva. 2010. aasta registreerimistähtpäeva kogemustele tuginedes eeldab ECHA ka, et faasiainete päringute arv on kõige suurem 2013. aasta alguses, kui ettevõtted teadvustavad lähenevat tähtpäeva. 2013. aastal lisanduvad biotsiidimääruse jõustumisel uued andmete jagamise ja ainete identifitseerimise ülesanded; sünergia REACH-menetlustega peaks võimaldama ECHA-l neid uusi ülesandeid tõhusalt täita, kuid ECHA jätkab siiski menetluste lihtsustamist ja soovib aastatel 2014–2015 tegevust tõhustada.

Andmete otstarbeka jagamise alus on ainete õige identifitseerimine. Faasiainete identifitseerimine toimub aineteabe vahetuse foorumis potentsiaalsete registreerijate vahel peetavate aruteludega, kuid päringut vajavate ainete korral on olukord keerukam, sest ECHA peab hindama ainete samasust ettevõtete esitatud dokumentide alusel. ECHA jätkab aastatel 2013–2015 aine identiteedi mõiste ja seonduvate küsimuste selgitamist sidusrühmadele. Need küsimused tuleb lahendada võimalikult vara, et aineteabe vahetuse foorum saaks moodustada tõhusalt ja aegsasti enne 2018. aasta tähtpäeva, kui eeldatakse palju enamate ainete registreerimist. ECHA kontrollib ka ainerühmade registreerimistoimikutes ainete identiteeti, et nendes olevad identifitseerimisandmeid saaks kasutada muudes regulatiivmenetlustes, näiteks hindamisel.

ECHA on määranud loetelunumbrid ainetele, millel puudus EÜ number. Usaldusväärse REACH-andmiku koostamiseks ja neile kemikaalidele kindla regulatiivse aluse andmiseks on vaja kontrollida identifitseerimisandmete piisavust. Selle teostatavusuuring toimub 2013. aastal, eesmärgiga alustada kontrolle järgmistel aastatel.

3.1.3 Andmete levitamine

ECHA on kohustatud avaldama registreeritud ainete teabe oma veebilehel, millel on eeldatavasti soodne mõju tervise ja keskkonna kaitsele nii Euroopas kui ka kõikjal maailmas, sest igalüks saab kontrollida enda kasutatavate kemikaalide teavet.

Andmete levitamise seotud tegevus ulatub registreerimistoimikutes ning klassifitseerimis- ja märgistusandmikus (vt punkt 3.4) olevate kemikaalide kohta suures koguses teabe avaldamisest kuni REACH-määruse kohaste konfidentsiaalsustaotluste põhjenduste hindamiseni. 2013. aastal toimuva teise registreerimislainega laekub ECHA-le hinnanguliselt 15 000 uut toimikut, mis käsitlevad kogusevahemikus 100–1000 tonni aastas toodetavaid või imporditavaid aineid. Nende toimikute teabe levitamine on ECHA üks põhitegevusi, mis jätkub 2014. aastani. Lisaks sellele sisaldavad toimikud eeldatavasti ligikaudu 800 konfidentsiaalsustaotlust, mille põhjendusi ECHA hindab viivitamata. Prioriteetsena käsitatakse nende toimikute konfidentsiaalsustaotlusi, kus on selgroogsetega toimivate loomkatsete ettepanekud, et katseettepaneku vajalikkuse arutelu alguseks oleks avaldatud võimalikult palju aineteavet. Kui konfidentsiaalsustaotlus käsitleb aine keemilist nimetust, kontrollib ECHA, et pakutud avaldatav nimetus annab aine olemuslike omaduste kohta piisavalt teavet, kuigi see varjab aine terviklikku keemilist identiteeti.

Keemiliste omaduste teabe avaldamise pikaajalise eesmärgi saavutamisel teabe levitamise veebilehe strateegilist tähtsust mõistes soovib ECHA kaasata paremini sidusrühmi, et täiustada sisu ja parandada teabele juurdepääsu. Peale teabe otse registreerimistoimikutest avaldamisele on eesmärgiks arendada teabe levitamise veebilehte kui keskset juurdepääsupunkti ECHA andmebaasides sisalduvale kogu regulatiivsele aineteabele, sealhulgas biotsiididest ja PIC-määrusest tulenevale teabele.

2013. aastaks peaks ECHA-l olema valmis teostatavusuuring, mille eesmärk on sidusrühmade vajaduste parem tuvastamine ja prioriseerimine. Eelkõige arvestatakse avalikkuse vajadusi, näiteks teabe avaldamise tehnilise vormingu ja muu kui inglise keele

osas. Selle tulemused rakendatakse aastatel 2013–2015 koos portaali IT-arendamisega (vt 6. tegevus) nii, et 2015. aastal on teabe levitamise veebileht nii sisu täiendamise kui ka kasutajasõbralikkuse parandamise osas täielikult uuendatud. ECHA parandab ka levitatavate andmete kvaliteeti, eelkõige kemikaaliohutuse aruannetest saadud ohutusteabe osas, julgustades registreerijaid ajakohastama registreerimistoimikuid, mis peavad alates 2014. aastast läbima põhjalikuma terviklikkuse kontrolli.

3.2 Hindamine

2013.–2015. aasta prioriteedid

ECHA-l on teabele esitatavate nõuete täitmise tagamisel koos liikmesriikide ametiasutuste ja tööstusega ennetav roll. ECHA kasutab vastavuskontrolli ja muid meetmeid kõige tulemuslikumal ja tõhusamal viisil, et parandada toimikute kvaliteeti muu hulgas järgmisega:

- maksimeerides vastavuskontrolli, mis on ECHA peamine regulatiivmenetlus, millega tagada registreerimistoimikute kvaliteet; vastavuskontrolliks kasutatakse eri vahendeid – kõiki toimikuid kontrollitakse süstemaatiliselt IT-vahenditega ja valitud toimikutega toimub spetsiaalne või täielik vastavuskontroll; samuti koostatakse lisateabe nõudmise teaduslikult ja õiguslikult põhjendatud otsusekavandeid;
- kontrollides üha enam ajakohastatud toimikuid seoses hindamisotsustega kooskõlas hindamisotsustega ja tagades liikmesriikide jõustamisasutustele kindla aluse meetmete rakendamiseks, tehes vajaduse korral täiendavaid vastavuskontrolle;
- esitades registreerijatele ja tööstusele hindamise aastaaruande ning muude vahenditega peamised küsimused, millega saab parandada esitatavate toimikute kvaliteeti; ning julgustades registreerimistoimikute spontaanset ja vabatahtlikku ajakohastamist.

Aidata ainete hindamisega kaasa andmete arukale kasutamisele kemikaalide tõhusal regulatiivhaldamisel muu hulgas järgmisega:

- valides koostöös liikmesriikidega igal aastal uuendatavasse ühenduse hindamisplaani kantavad ained, mille korral oletatakse riski olemasolu, kuid mille kohta ei ole piisavalt lõplikke andmeid.

REACH-määruses eristatakse toimikute ja ainete hindamist. Toimikuid hindab ECHA ja aineid hindavad liikmesriigid. Mõlemad hindamismenetlused on olemuslikult seotud registreerimise ja kogu Euroopa Liitu hõlmavate riskijuhtimismenetlustega ning nõuavad seega nii registreerimise kui ka riskijuhtimismenetlustega tihedat kooskõlastamist. ECHA jätkab hindamisstrateegia arendamist.

3.2.1 Toimikute hindamine

Toimikute hindamine, mis jaguneb registreerimistoimikute vastavuskontrolliks ja katsetamisettepanekute hindamiseks⁶, on ECHA peamine regulatiivmenetlus, millega tagada registreerimistoimikute üldkvaliteet ja REACH-nõuetele vastavus. Toimikute

⁶ REACH-määruse artiklid 40 ja 41.

hindamine on praegu varasemast tähtsam, sest ECHA on seadnud parema andmekvaliteedi üheks peamiseks strateegiaeesmärgiks.

Registreerijad esitavad ECHA-le registreerimistoimikutes katsetamissetpanekud ja küsivad ECHA nõusolekut katsete tegemiseks, mida on vaja suurtes kogustes ainete kohta nõutava teabe esitamiseks⁷, kui REACH-määruses sätestatud teabenõudeid ei saa muul viisil täita. Selgroogsetega toimuvaid loomkatseid hõlmavaid katsetamissetpanekuid konsulteeritakse enne otsustamist kolmandate isikutega. ECHA kontrollib kõiki katsetamissetpanekuid, et kavandatavate katsetega võiks saada usaldusväärseid ja asjakohaseid katseandmeid ning tagada, et need arvestaksid kõiki seni olemasolevaid andmeid, et loomkatseid oleks vaja teha üksnes siis, kui nende tegeliku vajalikkuse kohta on laialdane konsensus.

Vastavuskontrolli eesmärk on tagada, et saanud registreerimistoimikutes esitataks REACH-määrusega nõutav teave. Selles suhtes on vastavuskontroll peamine vahend, millega nõuda REACH-määrusega nõutava, kuid toimikus puuduva standardteabe esitamist. See teave on ainete ohutu kasutamise aluseks.

Toimiku hindamine on üks ECHA nõudlikumaid ülesandeid, arvestades esitatavate toimikute arvu, iga toimiku teabe mahtu ning hindamiseks vajalikku märkimisväärset teaduslikku ja tehnilist pädevust. Seega on 2013.–2015. aasta üks põhilisi ülesandeid parandada ECHA teaduslikku, tehnilist ja õiguslikku suutlikkust ning edasi optimeerida selle tõhusat kasutamist 2010. ja 2013. aasta tähtpäevaks saanud toimikute kogu hindamisperioodi vältel. Lisaks sellele peab ECHA parandama suutlikkust tõhusalt lahendada toimikute hindamise uusi teaduslikke küsimusi, näiteks nanomaterjalide või äsja vastuvõetud katsesuuniste korral.

REACH-määruse artikli 41 lõike 6 kohaselt võib iga kolmas isik esitada registreeritud ainete kohta ECHA-le elektrooniliselt teabe, mida ECHA kasutab toimikute vastavuskontrolliks valimisel ja hindamisel. Selle kaasava juhtimiselemendi toetamiseks on ECHA loonud koordineeriva rolli raames oma veebilehel ühtse juurdepääsupunkti, mille kaudu saavad kolmandad isikud esitada teavet.

Iga ECHA otsusekavand saadetakse liikmesriikide pädevatele asutustele, et nad saaksid vajaduse korral teha muudatusettepanekuid. Kui liikmesriigid teevad muudatusettepaneku, edastatakse otsusekavand liikmesriikide komiteele kokkuleppe saavutamiseks. Seega on tõhus ja tulemuslik suhtlus ja teabevahetus liikmesriikide ja liikmesriikide komitee vahel toimiku hindamise kvantitatiivsete ja kvalitatiivsete eesmärkide saavutamiseks ülioluline.

Kõiki katsetamissetpanekuid tuleb hinnata teatud tähtaja⁸ piires ning vastavuskontrollide kvantitatiivne eesmärk on vähemalt 5% iga kogusevahemiku toimikutest. ECHA eesmärk on 2013. aasta lõpuks kontrollida 2010. aasta registreerimistähtpäevaks esitatud suurima kogusevahemiku toimikutest 5%. ECHA hakkab kontrollima 2013. aasta tähtpäevaks esitatud toimikuid 2014.–2015. aastal, kuid jätkab ka esimeseks tähtpäevaks esitatud toimikute vastavuskontrolli. Toimikud valitakse vastavuskontrolliks välja nii juhuslikult kui ka probleemküsimuste alusel. Juhusliku valikuga saab teatud määral kompenseerida probleemküsimustel põhineva valiku kallutatust, ühtlasi annab see selge teate, et põhimõtteliselt võidakse kontrollida kõiki toimikuid. Neil juhtudel hinnatakse tavaliselt kogu toimikut. Probleemküsimustel põhinevate vastavuskontrollide korral võidakse hinnata üksnes toimiku teatud osi. Tõhususe parandamiseks kavandatakse IT-vahenditega toimikuid eelkontrollida, tuvastades, kas peamine tervise- ja keskkonnaohu teave on

⁷ REACH-määruse IX ja X lisa

⁸ 2013. aasta mai teiseks registreerimistähtajaks registreeritud faasiainete katsetamissetpanekute hindamine peab olema valmis 1. juuniks 2016. Mittefaasiainete katsetamissetpanekute hindamine peab toimuma kuue kuu jooksul pärast registreerimiskuupäeva.

olemas, ning seejärel koostada konkreetseid otsusekavandeid. Teine tähtis toimekute prioriseerimise alus on ainete ettenähtud või kavandatud hindamine ning riskijuhtimismenetluste vajadus.

ECHA loodab, et praegu kavandatud ressurssidega suudab ta aastatel 2013–2015 hinnata ligikaudu 400–600 toimekut aastas. ECHA töötajate üldarvu prognoositava vähenemise tõttu võetakse meetmeid, et pidevalt parandada hindamismenetluste tõhusust.

Toimekute hindamise järelmeetmed

Toimekute hindamise tulemus on sageli nõuded, et registreerija esitaks ajakohastatud toimekus ECHA määratud tähtpäevaks lisateabe. Määratud tähtajad võivad olenevalt nõutavast teabest olla 3 kuud kuni 3 aastat. Pärast tähtaja möödumist peab ECHA kontrollima, kas toimekut on ajakohastatud ning kas ajakohastus vastab nõuetele. Järeltegevuse tulemusena võib olla vaja teha täiendavaid vastavuskontrole. Kui nõudeid ei täideta mitu korda, kaaluvad ECHA ja liikmesriigid asjakohaseid meetmeid, sh registreerimisnumbri tagasivõtmist, et tagada REACH-määruse nõuetekohane rakendamine.

Järelmeetmete arvu ja keerukuse suurenemine võib tähendada, et 2013. aasta registreerimistähtpäevaks saadud uute registreerimistoimekute hindamiseks jääb vähem ressursse.

3.2.2 Ainete hindamine

Ainete hindamise eesmärk on kontrollida, kas aine on inimtervisele või keskkonnale ohtlik. Liikmesriikide pädevad asutused vastutavad ainete hindamise eest vastavalt ühenduse hindamisplaanile (CoRAP). Selle tegevuse raames hinnatakse kogu olemasolevat asjakohast teavet ja vajaduse korral koostatakse registreerijatele täiendava teabe esitamise nõuded, milles võidakse küsida ka muud teavet peale REACH-määruse lisades loetletud standardsete nõutavate teabeelementide. Aine hindamine peab andma REACH-süsteemile lisandväärtust, koondades aine omaduste ja kasutusala andmed üksikutest registreerimistoimekutest ning võimaldades sellega koostada Euroopa Liidu tasandi riskijuhtimismeetmeid.

Lisateabe nõuete viiv ainete hindamine aitab täiustada olemasolevat kemikaaliteavet. Peale selle annab ainete hindamine lisandväärtust REACH-menetlustele, aidates leida asjakohaste Euroopa Liidu tasandi riskihindamismeetmete jaoks õiged ained.

Ühenduse hindamisplaani

ECHA-l on juhtroll hinnatavate ainete kohta ühenduse hindamisplaani koostamisel ja ajakohastamisel. Esimene ühenduse hindamisplaani võeti vastu 2012. aasta veebruari alguses ning see loetleb liikmesriikide kaupa 2012.–2014. aastal hinnatavaid aineid. Seejärel ajakohastatakse ühenduse hindamisplaani kord aastas.

Iga-aastaselt ajakohastamisel kasutab ECHA samm-sammulist prioriseerimis- ja järjestamismenetlust, mis põhineb suurel määral IT-prioriseerimisvahendite kasutamisel, mida täiustatakse tulevatel aastatel veelgi. Et ainete hindamine annaks lisandväärtust, seob ECHA prioriseerimise ja järjestamise Euroopa Liidu tasandi regulatiivsete riskijuhtimismeetmete, autoriseerimise, piiramise ning ühtlustatud klassifikatsiooni ja märgistuse vajadustega.

ECHA tagab liikmesriikide aktiivse kaasatuse, andes neile võimaluse teatada hindamist vajada võivaid aineid ja kommenteerida ECHA ettepanekuid enne ühenduse hindamisplaani iga-aastase ajakohastamiskavandi ametlikku esitamist liikmesriikidele ja liikmesriikide komiteele. Teadete register lihtsustab teabe jagamist ja ainete määramist liikmesriikidele. Kui sama aine hindamisest on huvitatud mitu liikmesriiki, algatab ECHA sekretariaat kokkuleppele jõudmiseks mitteametliku läbirääkimismenetluse, et vältida küsimuse edastamist liikmesriikide komiteele, mida vastasel juhul nõutaks.

Koostöö liikmesriikidega hõlmab ka 2011. aastal kokku lepitud kriteeriumide arutelu ja nende võimalikku läbivaatamist, mille alusel prioriseeritakse hinnatavaid aineid. See läbivaatus on kavas 2014. aastal, kui koostatakse ainete hindamise menetluse esimesed kokkuvõtted. Menetluste või kriteeriumide muutmise kaalumisel tagab ECHA, et õigusaktide raames arvestatakse muudatuste tulemusi tööstusele ning tervisele ja keskkonnale.

ECHA hinnangul on ühenduse ajakohastatud hindamisplaanis kuni 150 ainet ning liikmesriigid hindavad neid aastatel 2013–2015, st ligikaudu 50 ainet aastas. See on komisjoni esialgselt prognoosist väiksem arv, kuid hoolika eelkontrolli ja prioriteetide määramise teel eeldatakse, et hindamistest 90% korral koostakse otsusekavand, tehakse otsus ja selle järel toimuvad järelmeetmed, mille tõttu on vaja sama palju ressursse, kui komisjon esialgu prognoosis.

Ainete hindamise menetlus

Kuigi aineid hindavad tegelikult liikmesriikide pädevad asutused, koordineerib ainete hindamise üldmenetlust ECHA. Hindamismenetluse lõpptulemusena koostab liikmesriik enamasti ECHA-le vastuvõtmiseks otsusekavandi, mis on suunatud aine registreerijatele ning kus nõutakse teavet mis tahes probleemküsimuse selgitamiseks. ECHA peab tagama, et nõutava teabe otsusekavandid koostatakse õigusaktides sätestatud aja jooksul ning et need on teaduslikult ja õiguslikult põhjendatud.

ECHA jätkab liikmesriikide pädevate asutuste toetamist aine hindamisel, tagades koolituse ja nõuanded ning kontrollides otsusekavandeid. Seda on vaja, et tagada menetluse järjepidevus ja tõhusus. Menetlus juurutatakse täielikult esimest korda aastatel 2012–2013 ning esialgsel kogemustel põhinevaid edasisi arenguid käsitletakse liikmesriikide pädevate asutustega peetavas praktilises dialoogis.

ECHA ülesanne on ka selgitada registreerijate ja üldsusele ainete hindamise menetluse eesmärki, olukorda ja tulemusi. Aastatel 2013–2015 avaldatakse ühenduse ajakohastatud hindamisplaan ning liikmesriikide pädevate asutuste korraldatud ainehindamiste tulemused.

Kuigi aineid hindavad põhimõtteliselt liikmesriigid, kaasneb sellega ECHA-le eeldatavasti märkimisväärne haldus- ja õiguslik koormus. ECHA pidev ülesanne on korraga leida ühenduse hindamisplaani lisamist väärivaid aineid, ajakohastada hindamisplaani ja koordineerida ainete hindamist, sh teha liikmesriikide pädevate asutuste nõutud teabe otsused ja korraldada vajalikud järelmeetmed.

Aruandlus ja tulemuste teatamine

Toimikute ja ainete hindamise menetluse üldtulemused avaldatakse aasta tegevusaruannetes, mille ECHA esitab vastavalt REACH-määruse artikliga 54. Hindamise tegevusaruandes on üldsoovitused registreerijatele, kuidas parandada registreerimistoimikute kvaliteeti, samuti kutsutakse selles registreerijaid üles toimikuid

vabatahtlikult ajakohastama ja nende kvaliteeti parandama. Samuti esitatakse selliste alternatiivsete katsemeetodite ja hindamisviiside kasutamise võimaluste ja tingimuste näiteid, mille abil saab vältida tarbetuid loomkatseid juhtudel, kui saab kasutada alternatiive.

2014. aastal avaldab ECHA teise kolme aasta aruande, mis käsitleb loomadega mitteseotud katsemeetodite juurutamise ja kasutamise olukorda ning ainete olemuslike omaduste andmete koostamiseks kasutatavaid katsetamisstrateegiaid ja REACH-määruse nõuetele vastamiseks toimuvat riskihindamist. Aruandeks on vaja 2013. aasta tähtpäevaks esitatud registreerimistoimikute statistilist analüüsi, mille jaoks on vaja teatud IT-vahendeid edasi arendada.

3.3 Riskijuhtimine

2013.–2015. aasta prioriteedid

Innustada ametiasutusi kasutama andmeid arukalt, et tuvastada ohtlikke kemikaale ja käsitleda nende ohte, arvestades samal ajal vajadust tulla tõhusalt ja tulemuslikult toime suurema töökoormusega, muu hulgas järgmisega:

- arendades edasi meetodeid ja lähenemisviise, millega saab tõhusalt tuvastada REACH-andmete põhjal ained, mille korral on vaja täiendavat regulatiivset riskijuhtimist ning mida ei ole veel Euroopa Liidu õigusaktides piisavalt käsitletud;
- tagades selle, et REACH-menetlusi kasutatakse ohtlike kemikaalide riskide piisavaks käsitlemiseks ja vähendamiseks optimaalselt.

Täiendavat riskijuhtimist vajavate ainete tuvastamine

Muudest REACH-menetlustest ning muudest allikatest saadud registreerimisandmete alusel tuvastatakse aineid ja nende kasutusalasid, i) mille probleemide kinnitamiseks või tagasilükkamiseks on vaja rohkem andmeid ja ii) mille korral on vaja täiendavat regulatiivset riskijuhtimist, sh ühtlustatud klassifitseerimist. Kuigi uusi andmeid tuleks koostada ainult vajaduse korral hästi põhjendatud otsuste tegemiseks, on ainete hindamisel sageli vaja täiendavat teavet. Aastatel 2013–2015 on seega tähtis arendada edasi liikmesriikide ühist arusaama kontrollitegevuste, toimikute ja ainete hindamise ning riskijuhtimise seoste teemal ning selle kohta, kuidas neid menetlusi saab kasutada tulemuslikuks regulatiivseks riskijuhtimiseks. Samuti eeldatakse, et pikemas perspektiivis saab registreerimistoimikutele lisatud kemikaaliohutuse aruannete kvaliteedi parandamisele suunatud tegevuse tulemusel tulemuslikumalt tuvastada uusi regulatiivvajadusi.

Toodetes kasutatavad ained võivad põhjustada inimtervise ja keskkonnariske. Kuigi toodete kasutuskestuse ja jäätmeetapi ajal õhku, vette või pinnasesse sattuvad heitmed on kokkupuuteallikatest ainult mõni, tuleb neile aastatel 2013–2015 pöörata eritähelepanu. Seda eelkõige siis, kui on uusi teabeallikaid, eelkõige registreerimistoimikuid, toodetes kasutatavate ainete teateid ja allkasutajate aruandeid, mis toetavad hindamist, kas ainete toodetes kasutamisest põhjustatud võimalike riskide ohjamiseks tuleb võtta rohkem regulatiivmeetmeid. ECHA valmistub õiguslikuks kohustuseks otsustada pärast sulgemiskuupäeva, kas autoriseerimisele kuuluvate ainete loetelus olevad toodetes

sisalduvad ained on inimtervisele või keskkonnale ohtlikud ning kui on, siis kaaluda selliste kasutusvalade piiramist.

Euroopa Liidu tasandil tegevuse algatamine, sealhulgas REACH-määruse kohaste piiramis- või autoriseerimismehhanismide kasutamine eeldab asutustelt ja tööstuselt ressurside olemasolu. Peale selle mõjutab ühe menetluse algatamine muude meetmete võtmise võimalust ja valmidust. Et tagada mitmesuguste kogu Euroopa Liitu hõlmavate meetmete kasutamine nii, mis aitab tõhusalt elimineerida või vähendada ainete kasutusvalade riske, tuleb tuvastatud ohu korral kõige asjakohasemat riskijuhtimismeedet hinnata menetluse varases järgus. Aastatel 2013–2015 kasutatakse uutest menetlustest (näiteks toodetes kasutatavate ainete teadetest ja autoriseerimistaotlustest) saadud esimesi kogemusi riskijuhtimise hindamisvariantide täiustamiseks ja edasiarendamiseks ning REACH-menetluste optimaalse kasutamise kohta ühise arusaama parandamiseks.

Kui autoriseerimine ja piiramine on REACH-tegevuses peamised regulatiivsed riskijuhtimisvahendid, saab REACH-menetluste raames koostatud teavet kasutada ka uute asjakohaste Euroopa Liidu õigusaktide raames võetavate meetmete kaalumisel ja koostamisel. Teabe tõhusa kasutamise ja regulatiivse sidususe tagamiseks on vaja välja töötada hästitoimivad kanalid sellise teabe edastamiseks Euroopa Liidu muude õigusaktide rakendamise eest vastutavatele ametiasutustele.

3.3.1 Autoriseerimine

Autoriseerimismenetluse eesmärk on tagada siseturu hea toimimine, tagades seejuures, et väga ohtlike ainete riskid on asjakohaselt ohjatud ja need ained asendatakse järk-järgult sobilike alternatiivsete ainete või tehnoloogiatega, kui need on majanduslikult sobivad ja tehniliselt rakendatavad.

Autoriseerimismenetlus on seotud väga ohtlike ainete:

- a) kantserogeensed, mutageensed või reproduktiivtoksilised ained (CMR-ained), kategooriad 1A ja 1B⁹;
- b) REACH-määruses sätestatud kriteeriumide kohaselt püsivad, bioakumuleeruvad ja toksilised ained (PBT-ained) või väga püsivad ja väga bioakumuleeruvad ained (vPvB-ained);
- c) samaväärset ohtu põhjustavad ained, mis määratletakse iga juhtumi korral eraldi.

Ained nimetatakse väga ohtlikuks nende olemuslike omaduste alusel ja need lisatakse kandidaatainete loetellu. ECHA esitab seejärel komisjonile soovitusel kanda nendest ainetest mõni autoriseerimisele kuuluvate ainete loetellu (REACH-määruse XIV lisa) pärast liikmesriikide komiteega kokku lepitud prioriteetsuse rakendamist, milles kasutatakse REACH-määruses sätestatud prioriteetsuskriteeriume. Väga ohtlike ainete turustamise ja/või kasutamise jätkamiseks peavad ettevõtted esitama ECHA-le autoriseerimistaotluse, mis teatud kasutusvalade korral vaadatakse teatud aja järel uuesti läbi. Koos autoriseerimistaotlusega tuleb esitada kättesaadavate alternatiivide analüüs. Autoriseerimismenetluse aktiivse ja tõhusa rakendamisega aitab ECHA oluliselt kaasa sellele, et Euroopa Liidus asendatakse mitu kõige ohtlikumat ainet. Tõenditepõhise lähenemisviisi kasutamisel eeldatakse, et ohutumatele alternatiivsetele ainetele või tehnoloogiatele aktiivne üleminek aitab kaasa ka Euroopa Liidu tööstuse suuremale konkurentsivõimele.¹⁰

⁹ Klassifikatsioon vastavalt CLP-määruse (määrus (EÜ) nr 1272/2008) VI lisa tabelile 3.1 (ohtlike ainete ühtlustatud klassifikatsiooni ja märgistuse loetelu). See vastab 1. või 2. kategooria kantserogeense, mutageense või reproduktiivtoksilise aine klassifikatsioonile direktiivi 67/548/EMÜ I lisa kohaselt (määruse (EÜ) nr 1272/2008 VI lisa tabel 3.2).

¹⁰ NB! Väga ohtlike ainete kasutamine väljastpoolt Euroopa Liitu imporditavates toodetes ei ole autoriseerimissätetega hõlmatud. Kui nende kasutusvalade korral tuvastatakse risk inimtervisele või keskkonnale, kaalub ECHA nende kasutusvalade piiramiseks eriettepanekute koostamist.

Väga ohtlike ainete nimetamine

Väga ohtlike ainete nimetamise menetluse alustamiseks koostab liikmesriigi pädev asutus või ECHA Euroopa Komisjoni taotlusel toimiku. Toimikus esitatakse põhjendused, miks tuleb aine nimetada eespool kirjeldatud kriteeriumide kohaselt väga ohtlikuks aineks. ECHA jätkab liikmesriikide toetamist näiteks riskijuhtimise eksperdikoosolekute teel, täiustades vorminguid ja juhendeid ning pakkudes vajaduse korral koolitust. ECHA teeb koostööd komisjoni ja liikmesriikide pädevate asutustega ainete REACH-määruse artikli 57 lõike f alusel väga ohtlikuks aineks nimetamise põhimõtete ja miinimumnõuete ühise mõistmise edasiarendamisel. Aastatel 2013–2015 toimuv tegevus on eriti tähtis, kui arvestada, et ainete hindamisel saadakse eeldatavasti uut teavet, mida saab kasutada 2015. aastal ja pärast seda ainete nimetamisel PBT-, vPvB- või samaväärset ohtu põhjustavateks aineteks.

ECHA on valmis koostama komisjoni nõudel aastas viis XV lisa kohast väga ohtliku aine toimikut. Lisaks sellele eeldatakse, et tulevatel aastatel kaasatakse menetlusse ka märkimisväärne arv liikmesriikide väljatöötatud väga ohtliku aine toimikuid. Eeldatakse, et 2011. aasta lõpus 73 ainet sisaldanud kandidaatainete loetelu kasvab 2013.–2015. aasta vältel pidevalt ning üha enam pööratakse tähelepanu PBT-, vPvB- ja nendega samaväärset ohtu põhjustavatele ainetele.

Ainete lisamine autoriseerimisele kuuluvate ainete loetellu (XIV lisa)

ECHA 17. detsembri 2010. aasta soovitusel alusel muutis komisjon 2012. aasta veebruaris teist korda autoriseerimisele kuuluvate ainete loetelu. ECHA kasutab esimeste soovitusete koostamisel saadud kogemusi, eelkõige üleminekuperioodide määramisel, tulevaste soovitusete iga-aastase koostamise arendamiseks. ECHA jätkab tihedas koostöös liikmesriikide komiteega kandidaatainete loetelust ainete valimiseks prioriseerimisviisi arendamist, eelkõige arvestades seda, et loetellu kuulub üha rohkem aineid.

Autoriseerimistaotlused

Autoriseerimistaotlusi võivad esitada tootjad, importijad, allkasutajad ja/või ainuesindajad ning need tuleb esitada ECHA-le. Taotlus võib hõlmata taotlejate ja/või nende allkasutajate omakasutust.

ECHA riskihindamise komitee ja sotsiaal-majandusliku analüüsi komitee esitavad komisjonile arvamuse iga autoriseerimisele kuuluva taotluse kohta. Seejärel otsustab komisjon autoriseerimistaotluse kinnitamise või tagasilükkamise kohta, arvestades taotluse sisuks oleneva kasutusala riski inimtervisele ja/või keskkonnale, ning, kui asjakohane, sobilike alternatiivsete ainete või tehnoloogiate sotsiaal-majanduslikke eeliseid ja kättesaadavust.

Komisjon võttis esimese autoriseerimisele kuuluvate ainete loetelu (XIV lisa) vastu 2011. aasta veebruaris. 2011. aastal ei laekunud REACH-määruse XIV lisa loetletud ainete ühtki autoriseerimistaotlust. Tööstuse sidusrühmade hinnangu alusel laekuvad esimesed taotlused eeldatavasti 2012. aasta lõpus. ECHA on autoriseerimistaotluste arvu uuesti hinnanud ning valmistub praegu 2015. aastaks ligikaudu 100 taotluse laekumiseks aastas; varasem hinnang oli 400 taotlust aastas. Üsiki- ja eelkõige ühistaotluste keerukus nõuab siiski samalaadset töötajate arvu kui komisjoni esialgses prognoosis. Seda väga ebakindlat arvu täpsustatakse esimeste autoriseerimisele kuuluvate ainete loetellu lisatavate ainetega saadud kogemuste põhjal. Et oodata on ECHA töötajate üldarvu vähenemist, koostab ECHA ka kogu autoriseerimistaotluste otsustamise menetluse, et tagada selle optimaalsus ning tulemuslik toimimine sekretariaadis ja mõlemas komitees; see hõlmab ka tagasiside

süsteemi, millega saavad töötajad õppida esimeste laekunud taotlustega seotud arvamuste esitamisest ning seega parandada ECHA tegevuse tõhusust.

ECHA kavatseb toetada võimalikke taotlejaid ka enne taotluste esitamist, et tagada kogu asjakohase teabe sisaldumine taotlustes. ECHA kavatseb samuti avaldada asjakohase teabe, et võimalike alternatiivide avalik arutelu oleks tõhus.

Autoriseerimistaotluste menetluse edukas ja tõhus juhtimine, mille asjakohane tulemus on mõlema komitee teaduslikult põhjendatud ja kindel arvamus, on ECHA jaoks aastatel 2013–2015 väga tähtis.

3.3.2 Piiramine

Piirang on kemikaali tootmisele, importimisele, turustamisele või kasutusele kehtestatud mis tahes tingimus või keeld. Piiramise otsustamisel arvestatakse piirangu sotsiaal-majanduslikku mõju, sealhulgas alternatiivide kättesaadavust.

Piiranguettepanekud koostavad komisjoni nõudel kas liikmesriigid või ECHA. ECHA riskihindamise komitee ja sotsiaal-majandusliku analüüsi komitee esitavad kavandatud piirangu kohta arvamuse vastavalt 9 ja 12 kuu jooksul. Selle aja jooksul võivad huvitatud isikud esitada märkusi piirangu ja sotsiaal-majandusliku analüüsi komitee arvamuskavandi kohta. ECHA poolt komisjonile esitatud arvamused ja alusdokumendid peavad olema teaduslikult põhjendatud ja terviklikud, et komisjon saaks koostada, kui asjakohane, REACH-määruse muudatuse.

Olenevalt ettepanekute keerukusest on ECHA valmis koostama komisjonile aastatel 2013–2015 kaks kuni neli piiranguettepanekut aastas. 2011. aastal kogutud teabe alusel kavatsevad liikmesriigid ja ECHA esitada viis kuni kümme piirangutoimikut aastas.

Lähtuvalt kogemusest, mis saadi esimese XV lisa kohase piiranguaruande kohta arvamuste koostamisel, jätkab ECHA piiranguettepanekute tulemusliku koostamise toetamiseks liikmesriikidele lisateabe, nõuannete ja vajaduse korral ka koolituse pakkumist. ECHA lihtsustab menetlusi, et mõlemad komiteed saavad keskenduda teaduslikult ja tehniliselt põhjendatud arvamuste esitamisele, mida komisjon saab kasutada oma piiranguotsuste alusena.

3.3.3 Muu riskijuhtimismeetmetega seotud tegevus

Sotsiaal-majanduslik analüüs

ECHA jätkab oma ressursidega võimalikus ulatuses tegevust meetodite teabe ning tuvastatud riskide tervise- ja keskkonnamõjuhinnaangute parandamisel, näiteks parandades arusaama, kes on ohustatud elanikkonnarühmad. ECHA on samuti alustanud meetodikate väljatöötamist ja hinnangute kogumist puude/tervise tõttu kaotatud eluaastate ning valmiduse kohta kanda ainete tervisekahjustuste vältimisel suuremaid kulusid. ECHA jätkab seda arendustegevust riskijuhtimistegevuse paremaks toetamiseks. Samuti parandab ECHA oma teadmisi ja suutlikkust, mis on seotud ainete kasutusala piiramise või autoriseerimata jätmisega kaasneva kemikaalikasutuse vähendamise ja muu kulu hindamisega. Kogu see tegevus aitab liikmesriikidel ja ECHA-I koostada XV lisa kohaseid piiranguaruandeid ning riskihindamise komiteel ja sotsiaal-majandusliku analüüsi komiteel koostada saabuvate piiranguettepanekute ja autoriseerimistaotluste kohta arvamusi.

ECHA teeb koostööd ka liikmesriikide ja sidusrühmadega, et parandada nende suutlikkust mitmesuguste analüüsivahendite, sh sotsiaal-majandusliku analüüsi kasutamisel, et tagada piirangu- ja autoriseerimismenetlustes määratud riskijuhtimismeetmete suunatus ja asjakohasus.

3.4 Klassifitseerimine ja märgistamine

2013.–2015. aasta prioriteetid

Aidata kaasa kvaliteetsetele andmetele juurdepääsu suurendamisele:

- optimeerides klassifitseerimis- ja märgistusandmiku kasutajasõbralikkust;
- töötades välja menetluse, kuidas saab tööstus ühtlustada sama aine eri klassifikatsioonid.

Innustada ametiasutusi kasutama klassifitseerimis- ja märgistusandmeid arukalt, et tuvastada ohtlikke kemikaale ja käsitleda nende ohte:

- täiustades ohtlike ainete ühtlustatud klassifikatsiooni ja märgistuse ettepanekute kvaliteeti ning arvamuste koostamist.

Turustatavad keemilised ained või segud tuleb klassifitseerida. Kui aine või segu klassifitseeritakse ohtlikuks, peab selle märgistus ja pakend olema nõuetekohane. Teatud ainete kohta on olemas (Euroopa Liidu tasandil ühtlustatud) õiguslikult siduv klassifikatsioon. Teatud omadustega ained (mis on klassifitseeritud kui kantserogeensed, mutageensed või reproduktiivtoksilised ained (CMR-ained), hingamiseldite sensibilisaatorid ja, kui põhjendatud, muude ohtude alusel klassifitseeritud ained) on ühtlustatud klassifikatsiooni ja märgistuse suhtes prioriteetsed. Tarnijate poolt ainete iseklassifitseerimine on kohustuslik nende ohtude korral, kus ainete ühtlustatud klassifikatsioon puudub, samuti segude korral. Taimekaitsevahendite ja biotsiidide toimeainete korral arvestavad liikmesriikide pädevad asutused ühtlustatud klassifikatsiooni ja märgistuse ettepanekute koostamisel kõiki ohuklasse.

CLP-määruses loetletakse ohtlike ainete klassifitseerimisel ja märgistamisel mitu ECHA ülesannet; peamised ülesanded on klassifitseerimis- ja märgistusandmiku loomine ja ajakohastamine, liikmesriikide pädevatelt asutuselt ja tööstuselt laekuvate ühtlustatud klassifikatsiooni ja märgistuse ettepanekute kohta arvamuste koostamine ning ettevõtelt laekuvate alternatiivsete kemikaalinimetuste taotluste töötlemine.

Klassifitseerimis- ja märgistusandmiku ajakohastamine ja edasine arendamine

Klassifitseerimis- ja märgistusandmikuga parandatakse keemiliste ainete alusandmete kättesaadavust. Tööstusettevõtted peavad teatama kõik ohtlikud ained ja turustatavad registreerimisele kuuluvad ained. Seni on klassifitseerimis- ja märgistusandmikku esitatud ja sellesse salvestatud üle kolme miljoni teate üle saja tuhande aine kohta. Andmiku esimene avalik versioon avaldati ECHA veebilehel 2012. aasta veebruaris ning seda täiustatakse ja laiendatakse edasiste ajakohastustega.

Eeldatavasti laekub igal aastal mitu tuhat uut teadet, samuti peab tööstus ajakohastama andmiku olemasolevaid kandeid. Seega on ECHA tähtis ülesanne andmiku hooldamine ja selle kasulikkuse edasine parandamine. Teave peab olema üldsusele, tööstusele ja liikmesriikidele kättesaadav võimalikult kasulikult ja kasutajasõbralikul viisil, tagades samal ajal konfidentsiaalsuse.

Et tootjad või importijad võivad esitada sama aine kohta mitu teadet, võivad teatatud klassifikatsioonid erineda. Selliste erinevuste jaoks võivad olla mõjuvad põhjused, näiteks erinev lisandisisaldus, kuid et sama aine erinevate klassifikatsioonide teatajad peavad tegema kõik kokkuleppele jõudmiseks, peaksid need erinevused aja jooksul vähenema. 2012. aastal alanud tegevuse alusel arendab ECHA edasi samu aineid turustavate ettevõtete kokkuviiamiseks vahendeid, millega toetatakse neid nende kohustuste täitmisel teha andmikku esitatavas kandes kokkuleppele jõudmiseks kõik mõistlikud jõupingutused.

Ühtlustatud klassifikatsiooni ja märgistuse ettepanekute läbivaatamine

CLP-määruse VI lisas oleva klassifikatsiooni ja märgistuse ühtlustamine muudab selle õiguslikult siduvaks. Ühtlustamiseni viiv tegevus nõuab palju ressursse ning selles saab käsitleda ainult piiratud arvu aineid. Olemasolevate haldusressursside tõhusat kasutamist saab tagada üksnes väga ohtlike ainete ning taimekaitsevahendite ja biotsiidide toimeainete klassifikatsiooni ja märgistuse ühtlustamisel, sest nende õige klassifitseerimine on ülioluline. Liikmesriikide pädevad asutused esitavad CMR-ainete, hingamiseldundite sensibilisaatorite ja muude ohtliku mõjuga ainete kohta ühtlustatud klassifikatsiooni ja märgistuse ettepanekud, põhjendades Euroopa Liidu tasemel meetmete vajadust. Liikmesriikide pädevad asutused, tootjad, importijad ja allkasutajad võivad samuti esitada selliste ainete ohuklasside ühtlustatud klassifikatsiooni ja märgistuse ettepanekuid, mille korral ühtlustatud kanne puudub. Olemasoleva ühtlustatud klassifikatsiooni ja märgistuse muudatuse ettepanekuid võivad teha ainult liikmesriikide pädevad asutused.

Ühtlustatud klassifikatsiooni ja märgistuse ettepanekud, mis teaduslikult põhjendavad aine klassifitseerimiskriteeriumidele vastavuse hindamist, esitatakse liikmesriikide pädevatele asutustele ja asjaomastele isikutele kommenteerimiseks; seejärel arutab neid riskihindamise komitee, mis esitab pakutava klassifikatsiooni ja märgistuse kohta arvamuse. Komitee arvamus edastatakse komisjonile. Kui komisjon leiab, et aine korral on ühtlustamine piisavalt põhjendatud, koostab ta otsuse lisada aine ühtlustatud klassifikatsioon ja märgistus CLP-määruse VI lisse, mille tulemusena saab aine ühtlustatud klassifikatsiooni ja märgistuse.

Kõik otsusekavandid peavad saama REACH-komiteelt positiivse hinnangu.

ECHA eeldab, et aastatel 2013–2015 saabub ligikaudu 70 ühtlustatud klassifikatsiooni ettepanekut aastas.

Selle arvu ettepanekute käsitlemiseks peab ECHA parandama ettepanekute kohta arvamuste koostamise tulemuslikkust, tuginedes juba aastatel 2011–2012 alustatule. Lisaks sellele jätkab ECHA koos Euroopa Toiduohutusameti, komisjoni ja liikmesriikide pädevate asutustega klassifitseerimise ja märgistamise menetluse kooskõlastamist taimekaitsevahendite toimeainete heakskiitmise menetlusega.

Eeldatakse, et klassifitseerimis- ja märgistusandmikku kantud ning registreerimis- ja hindamismenetluste kaudu avaldatud teabe edasine analüüs võimaldab liikmesriikide pädevatel asutustel ja tööstusel tuvastada aineid, mille korral võib kaaluda CLP-määruse kohast ühtlustatud klassifikatsiooni ja märgistuse väljatöötamise algatamist.

Alternatiivsete keemiliste nimetuste kasutamise taotluste hindamine

Segude tootjad, importijad ja allkasutajad võivad esitada ECHA-le taotluse segu(d)es kasutatavate ainete alternatiivsete keemiliste nimetuste kasutamiseks, kui saab tõestada, et aine identifitseerimisandmete avalikustamine ohustab ärisaladust. Iga taotluse korral hindab ECHA kuue nädala jooksul, kas alternatiivse nimetuse kasutamise tingimused on

täidetud. Liikmesriikide senistele kogemustele tuginedes ja arvestades, et ettevõtted, kes soovivad oma segusid CLP-määruse kohaselt klassifitseerida, ei saa enam taotlusi üksikutele liikmesriikidele saata, eeldab ECHA, et hakkab aastatel 2013–2015 saama rohkem taotlusi aastas (2015. aastal kuni 250 taotlust).

Ettevalmistused 1. juunil 2015. aastal jõustuvateks muudatusteks

Pärast 1. juunit 2015 peab tööstus täitma CLP-määruse nõudeid peale ainete ka segude korral ning aineid ei tohi enam klassifitseerida varasemate õigusaktide kohaselt. ECHA algatab alates 2014. aastast koostöös liikmesriikide pädevate asutuste ja komisjoniga meetmed, millega tagada, et asjaomased ettevõtted teadvustavad täielikult ja õigeaegselt nende kohustuste tähtsat muutumist.

3.5 Nõu ja abi juhendite ning kasutajatoe kaudu

2013.–2015. aasta prioriteetidid

ECHA nõuanded ja abi tööstusele jäävad peamiseks vahenditeks, millega ECHA saab edendada kvaliteetsete andmete esitamist:

- eesmärgi saavutamisele aitavad kaasa uute ja ajakohastatud juhendite avaldamine, kasutades 2013. aasta REACH-registreerimismenetluses omandatud täiendavaid kogemusi, näiteks ECHA teabele esitatavate nõuete ja kemikaaliohutuse hindamise juhendi võimalik uuendamine;
- ECHA kasutajatugi ja riiklikud kasutajatoed suhtlevad vahetult nõu vajajatega, aidates neil kemikaale ohutult toota ja kasutada; nad tagavad ühtlustatud vastused ECHA hallatava HelpNeti kaudu; samuti aitab ECHA kasutajatugi registreerimisega seotud ECHA IT-vahendite kasutamisel;
- 2018. aasta REACH-registreerimistähtpäevaks valmistumisel kohandatakse ECHA juhendite ja kasutajatoe kaudu järk-järgult vahendeid, juhendeid ja teateid väike- ja kesksuurte ettevõtete ning nende ettevõtete vajadustega, kellel on Euroopa Liidu kemikaaliõigusaktide valdkonnas vähem kogemusi. Samuti kaasab HelpNet riiklikud kasutajatoed kohandamisega seotud teabetegevusse.

3.5.1 Juhendid

ECHA veebilehel uute ja ajakohastatud juhendite avaldamine on ülioluline meetod, millega anda Euroopa Liidu kemikaaliohutuse õigusaktide nõuetekohase rakendamise teavet isikutele, kes neid täidavad. See teadmiste jagamine aitab kaasa kõikehõlmava teabe ja kvaliteetsete andmete pakkumisele, mida ECHA vajab oma rolli täitmiseks kemikaalide ohutule tootmisele ja kasutamisele kaasaaitamisel.

2015. aastaks eeldatakse, et ECHA juhendid on tajutavalt suurendanud kohustatud isikute ja ametiasutuste teadmisi ja suutlikkust REACH- ja CLP-määruse rakendamiseks kooskõlas uusima viiteraamistikuga, mis on avaldatud ECHA veebilehe kaudu. Täielikult uuendatud veebilehe avamine 2011. aasta detsembris on juba märkimisväärselt parandanud ECHA dokumentidele juurdepääsetavust, rühmitades ECHA juhendid ja abimaterjalid (praktilised juhendid, käsiraamatud, teabedokumendid jt) senisest loogilisemalt ning tagades suutliku otsingumootori. Aastatel 2013–2015 rakendab ECHA oma teabevahetuse suutlikkust täies mahus, avaldades juhendid Euroopa Liidu 23 ametlikus keeles (sh horvaadi keeles, pidades silmas Horvaatia eeldatavat liitumist Euroopa Liiduga 2013. aasta keskel).

ECHA juhenditega seotud tegevuse 2013.–2015. aasta kavandatavad saavutused on järgmised.

2010. aastal toimunud pretsedendi alusel algab aastate 2013–2015 ajavahemik täiendava vähemalt kuuekuulise moratoriumiga registreerimisega seotud juhendite ja abimaterjalide ajakohastamisel, et valmistuda teiseks REACH-registreerimistähtpäevaks 31. mail 2013, tagades sellega registreerijatele vajaliku juhendite stabiilsuse, millega lihtsustatakse nende tegevust toimikute koostamisel enne esitamist.

ECHA laiendab juhendeid nii, et need hõlmavad ka 2013. aastal jõustuvat uut biotsiidimäärust ja tulevast uuesti sõnastatud PIC-määrust.

ECHA juhendid hakkavad täpsemalt kirjeldama ka nanoainete registreerimist. ECHA enda asjakohastes juhendites arvestatakse nanomaterjalide valdkonnas toimuvaid uusi arenguid. Nanomaterjalide REACH-rakendusprojektide (RIP-oN) raames saadud teabel põhinevate soovitude elemendid lisatakse praeguse juhendi lisadesse 2012. aastal. Sellele järgnevad täiendavad ajakohastused järgmistel aastatel, et tagada täiendavad üksikasjalikud nõuanded, et kajastada valdkonna õigusaktide teaduse ja tehnika taset.

Pärast 2013. aasta REACH-registreerimistähtpäeva kogub ECHA registreerijatelt ja muudelt tegutsejatelt uuesti teavet, mille alusel täiustada juhendeid. Selle tulemusel võib olla vaja ajakohastada teabele esitatavate nõuete ja kemikaaliohutuse hindamise juhendit. Samuti uuendatakse autoriseerimisega seotud juhendeid 2015. aastal analüüsitava esimeste autoriseerimistaotluste alusel saadud kogemuste põhjal.

Uutele ja ajakohastatud juhenditele lisatakse järk-järgult täiendavaid näiteid ja selgitusi Euroopa Liidu kemikaaliohutuse õigusaktide kohaldamisest saadava üha rohkema kogemuse alusel. Sellised juhendid aitavad kohustatud isikutel täita ka õiguslikke kohustusi, kui ajakohastavad kvaliteedi parandamiseks toimikuid. Kuigi ECHA koostab juhendeid nii, et need oleksid kohustatud isikutele võimalikult kasulikud, ei ole need kunagi ette nähtud olema ettekirjutused, mida kohustatud isikud, kellele on REACH- ja CLP-määrusega pandud lõplik tõendamiskohustus, peavad kasutama konkreetse olukorra hindamise asemel.

Et pidevalt suureneb nende ettevõtete arv, kellel on REACH-tegevusest vähe kogemusi ja kellele kohaldatakse 2013. ja 2018. aasta registreerimistähtpäeva, ning ECHA hinnangul on 2018. aasta tähtpäeval toimikuid esitatavate registreerijate kõige suurem kategooria väike- ja kesksuured ettevõtted, keskendub ECHA aastatel 2013–2015 teabe esitamisele ka kergesti mõistetavas vormis (näiteks lühijuhenditena või praktiliste juhenditena).

Kohustatud isikute abistamiseks jätkab ECHA ka Navigaatori ja terminoloogiavahendite täiustamist; see areng suureneb aastatel 2013–2015 järk-järgult.

3.5.2 Kasutajatugi

2015. aastaks on kasutajatõe tegevust laiendatud, et toetada kohustatud isikuid nende kohustuste täitmisel, ning kasutajatugi on aidanud neid, kellel on kohustused 2013. aasta REACH-registreerimistähtpäevaks, eelkõige toimikute õigel ajal ja õigel kujul esitamiseks.

Selle tegevuse raames on kasutajatugi üks ECHA peamistest teguritest kemikaalide ohutu toomise ja kasutamise teabe ning andmete kvaliteedi parandamise strateegilise eesmärgi saavutamisel.

2013. aastal peab kasutajatugi lahendama peamiselt kaks järgmist probleemi. Esiteks tekib suurim töökoormus enne 31. mai 2013 REACH-registreerimistähtpäeva ning kasutajatugi osutab vahetult enne seda registreerijatele eriteenusi, tuginedes 2010. aasta sügisel samalaadses tegevuses saadud kogemustele. See teenus hõlmab jällegi kahepoolset teabevahetust ettevõtetega, sh telefoni teel. Teine probleem on tegevuse laiendamine biotsiidimääruse rakendamise nõuannete andmiseks ning biotsiiditeema kaasamine riiklike kasutajatugede võrgustikku.

Aastatel 2013–2015 kohandab kasutajatugi oma vastuseid pidevalt sellega, kuidas pidevalt arenevad Euroopa kemikaaliohutuse õigusaktid. ECHA jätkab veebilehel korduvate küsimuste ajakohastamist ning teabedokumentide avaldamist. Nendes arvestatakse uue õiguslike kohustuste jõustumist, näiteks seda, et tootjad peavad CLP-määruse kohaste piktogrammidega tähistama ka segud. Samuti on kasutajatoel peale asjakohaste õigusaktidega ja nende jõustamisega seotud ülesannete ka kohustus osutada ECHA IT-vahendite kasutamise tugiteenust. Kasutajatugi jätkab klientidega teabevahetuseks veebiseminaride pidamist.

ECHA haldab riiklike REACH- ja CLP-kasutajatugede võrgustikku (HelpNet), millega saavad Euroopa Liidu ja Euroopa Majanduspiirkonna riikide riiklikud kasutajatoed (ning võrgustikes vaatlejatena osalevad tööstusühingute kasutajatoed) ühtlustada vastuseid tööstuse küsimustele, vahetada parimat tava ja tegevuse jaoks asjakohast teavet. HelpNeti juhtrühm, mille eesistuja on ECHA, peab tegevuse toetamiseks korrapäraselt koosolekuid. Võrgustik hõlmab praegu kõiki riiklikke REACH- ja CLP-kasutajatugesid, kuid 2013. aastal peab ECHA kavandama ajakohase viisi, kuidas kaasata HelpNeti tegevusse biotsiidide riiklikud kasutajatoed, mida Euroopa Liidu ja Euroopa Majanduspiirkonna riikide pädevad asutused võivad oma äranägemisel asutada (sest biotsiidimäärus ei kohusta asutada riiklikke kasutajatugesid).

2018. aasta REACH-registreerimistähtpäevaks võib eeldada senisest rohkem väike- ja kesksuurte ettevõtete osalemist, mis lisab riiklike REACH- ja CLP-kasutajatugede kaudu antavate nõuannete tähtsust. ECHA peab seega tõhustama riiklike kasutajatugede ajakohastamist ja koolituse teel ehitama üles nende suutlikkuse anda head nõu. ECHA kaasab HelpNeti kaudu riiklikud kasutajatoed teemakohasesse teabetegevusse.

Nõutava kvaliteediga teabe kogumine ECHA poolt hõlmab peale kohustatud isikute nõustamist nende päringutele vastamisel ka tagamist, et ECHA kasutajatugi teeb tihedat koostööd ECHA-ga asutusevälistele kasutajatele teaduslike IT-vahendite väljatöötamisel ja avaldamisel. ECHA kasutajatugi saab ECHA tegevuse senisest veel olulisemaks osaks nende vahendite katsetamisel enne avaldamist ja kasutusjuhendite koostamisel. ECHA kasutajatoe kaasatus vahendite kvaliteedi tagamisse annab ECHA töötajatele oskused ja teadmised, mille alusel saab seejärel toetada tööstuskasutajaid. ECHA kasutajatugi hindab ka asutuseväliste kasutajate vajadust vahendite kasutamise koolituse ja juhendite järele ning korraldab koolitust koostöös ECHA IT-projektirühmadega. See koolitus on eelkõige tähtis 2018. aasta registreerimistähtpäeva suhtes, sest võib eeldada, et väike- ja kesksuurtel ettevõtetel võib tekkida probleeme keerukate registreerimiskendustega.

3.6 Teaduslikud IT-vahendid

2013.–2015. aasta prioriteedid

Ohtlike kemikaalide tuvastamiseks ja nendega tegelemiseks kasutatavate andmete aruka kasutamise võimaldamisel teeb ECHA järgmist:

- täiustab enda IT-süsteemide integreeritust, millega pakub asutusesisestele ja -välistele kasutajatele (liikmesriikide pädevad asutused ja komisjon) lihtsa, kohandatava, turvalise ja ühese juurdepääsu ECHA valduses olevale teabele;
- täiustab ECHA avaldamisportaali, et arendada ühise juurdepääsupunkti kontseptsiooni, täiustada vormingut ja tõhustada kemikaalide omaduste ja kasutusala otsingumootoreid.

Kvaliteetsete andmete avaldamisel teeb ECHA järgmist:

- täiustab registreerijaid toetavaid IT-vahendeid, näiteks kemikaaliohutuse hindamise ja aruandluse vahendit (Chesar), et selle

kokkupuutestsenaariumide koostamise vorming ja algoritmid muutuksid tööstuses uute ja ajakohastatavate registreerimiste korral standardlahenduseks.

Praeguste ja tulevaste seadusandlike ülesannete tõhusaks ja tulemuslikuks täitmiseks teeb ECHA järgmist, kohanedes ressursside vähenemisega tulevikus:

- täiustab ja rakendab infosüsteeme, et tulla toime eeldatava (suure ja mõnikord erakordse) töökoormusega ning tagada, et ECHA regulatiivtegevus on alati jälgitav, kontrollitav ja registreeritav, olenemata ressursipiirangutest samal ajal;
- valmistab ette IT-toe uue biotsiidimääruse ülesannete täitmiseks, kasutades kogemusi ja komponente, mis on välja töötatud olemasolevate IT-süsteemide raames.

ECHA on REACH- ja CLP-toimingute toetamiseks töötanud välja mitmesuguseid IT-süsteeme. Aja jooksul on rõhuasetus liikunud esitamiselt ja levitamiselt (REACH-IT, IUCLID, Chesar ja avaldamisportaal) pärast esimeseks registreerimistähtpäevaks toimikute esitamise lõpetamist alanud tegevuse toetamisele. Viimane tegevus on suurel määral seotud hindamise ja riskijuhtimise otsustega.

2010. aastal toimus süsteemiarhitektuuri uuring, milles tuvastati andmete mitmes süsteemis hoidmisega seonduv killustamisrisk, algatas ECHA 2011. aastal andmete integreerimise projekti eesmärgiga lõimida oma teabesüsteeme senisest paremini. 2013. ja 2014. aastal on uuendustegevuse valdkond selliste IT-vahendite uue põlvkonna kasutuselevõtt, mis kasutavad andmehalduse, turvalisuse ja juurdepääsu haldamise ning tööstuse, ECHA, liikmesriikide ja komisjoni vahelise teabevahetuse terviklahendusi. Kuigi projektiga hõlmatud peamised süsteemid on REACH-IT ja IUCLID, mõjutab töö tulemus ka teisi süsteeme, näiteks ECHA andmeidale (CASPER) ja REACH-määruse jõustamise teabeportaali (RIPE) ning avaldamisportaalile.

Üks uue põlvkonna süsteemi põhikomponente on ECHA süsteemidele ühise juurdepääsupunkti ja kemikaaliteabe uudse avaldamisviisi platvormina toimiv portaal, mis valmib eeldatavasti 2015. aastal. Portaal keskendub avaldatava teabe ning avalike otsingufunktsioonide ja teabeallikate paremale kasutatavusele.

2013. aastal tegeleb ECHA teise REACH-registreerimistähtpäevaga ning 2013. ja 2014. aastaks prognoositakse registreerimisjärgsete ülesannete (teabe levitamine ja hindamine) suurim koormus, millega tuleb toime tulla, sest ka autoriseerimistaotlusi esitatakse üha rohkem. Praegu REACH- ja CLP-määrusega sätestatud regulatiivülesanded nõuavad ECHA menetluste pidevat optimeerimist, et täita üha suurema tulemuslikkuse ja tõhususega õiguslikke kohustusi.

2014. aastal tuleb alustada ettevalmistusi 2018. aasta REACH-registreerimistähtpäevaks. Hinnanguliselt esitatakse siis rohkem registreerimistoimikuid kui varasemateks tähtpäevadeks ja eeldatavasti on registreerijate hulgas rohkem väike- ja kesksuuri ettevõtteid kui varem. ECHA menetlused ja süsteemid on seepärast märkimisväärselt koormatud ja neid tuleb oodatava töökoormuse talumiseks kohandada. Samuti jätkab ECHA registreerijate IT-vahendite täiustamist, mis toetavad kvaliteetsete toimikute koostamist, näiteks kemikaaliohutuse hindamise ja aruandluse vahend (Chesar) või OECD rakendus QSAR Toolbox, millega saab koostada puuduvaid andmeid liigendatud ja täiesti selgel viisil. Et kergendada väike- ja kesksuurtel ettevõtetel 2018. aastal REACH-ITi kasutamist ja teha vajalikke täiustusi, korraldab ECHA REACH-ITi tehnilise uuringu, kus hindab selle 23 keeles kasutamise mõju ja teostatavust.

Enamik ECHA menetlusi on seotud asutuseväliste regulatiivpartneritega (eelkõige liikmesriikide pädevate asutuste ja Euroopa Komisjoniga). See nõuab ECHA süsteemide ja menetluste täielikku ümberkujundamist ning ühtlasi andmetele turvalise juurdepääsu meetodeid ja lahendusi. Sellist väljapoole suunatud tegevust kinnitab ka liikmesriikide pädevate asutuste, tööstuse esindajate ja kasutajatoe kaasamine töörühmadesse, mis koguvad IT-vahendite tehnilisi nõudeid ning kontrollivad ja valideerivad neid.

2013. aastal on ECHA võtnud kasutusele uue registreerimistähtpäeva toetamiseks täiustatud süsteemid (IUCLID 5.4, REACH-IT 2.4 ja CHESAR 2) ning ECHA keskendub sellel, et hoida need kättesaadavad ja toimivad ka tippkoormuse tingimustes. Prioriteediks on ka registreerimisjärgsetele ülesannetele piisaval tasemel IT toe pakkumine.

ECHA regulatiivtegevuse suurema tõhususe ja vältimatu jälgitavuse tagamiseks töötab ECHA selle nimel, et võtta kasutusele asutuselaiune sisuhaldustarkvara, mis annab menetluste ja dokumentide haldamisele IT-toe. Aastatel 2013–2015 täiustatakse sisuhalduse paremaks rakendamiseks ECHA menetlusi. Töötatakse välja uus ainete hindamise töövoog, mis hõlmab senist ühenduse hindamisplaani ajakohastamist ja ainete hindamist. Arendatakse edasi ka koostöösutlikkust, et toetada liikmesriikide pädevate asutuste ja liikmesriikide komitee, riskihindamise komitee ja sotsiaal-majandusliku analüüsi komitee tegevust. Sisuhalduse raames töötatakse välja dokumendihalduse platvorm, mis hõlmab ECHA dokumente ja aruandeid; platvormi lisamoodulid täiendavad olemasolevaid väga ohtlike ainete ja toimikute hindamise rakendusi. Samuti lisavad need aruandlusfunktsiooni ning toetavad liikmesriikide komitee sekretariaati ja õigustalitust.

Ülioluline on, et ECHA hakkaks valmistuma biotsiididega seonduvateks IT-küsimusteks võimalikult vara, et suuta käsitleda esimesi taotlusi juba alates 2013. aastast. Arvestades ulatuslikke vajadusi, toimub IT-arendus järkjärgulise ja mitmeaastase projektina. Praegusi andmebaase ja funktsioone muudetakse terviklikul viisil võimalikult ulatuslikult, et saada kasu ühistest mehhanismidest ja moodulitest.

Biotsiidimäärusega lisanduvate ülesannete toetamiseks peab ECHA koostama biotsiidiregistri ja seda ajakohastama. Register on teabesüsteem, mille abil saab tööstus saada koostada ja esitada taotlusi, ning taotlejad, ECHA, liikmesriigid ja komisjon saab juurdepääsu taotlustele ning saab vahetada taotluste ja autoriseerimise teavet. ECHA avaldab registris oleva mittekonfidentsiaalse teabe.

Biotsiidimääruse regulatiivmenetluste kohustused on laiemad ja seetõttu on vaja ECHA infosüsteeme täiustada, et neid saaksid kasutada ka välised partnerasutused.

3.7 Teadustegevus ning Euroopa Liidu institutsioonide ja asutuste tehniline nõustamine

2013.–2015. aasta prioriteedid

Liikmesriikide, Euroopa institutsioonide ja muude tegutsejate teadus- ja regulatiivsuutlikkuse tõhustamise sõlmpunktiks saamiseks teeb ECHA ennetavalt järgmist:

- tegeleb uute probleemidega sellistes valdkondades nagu nanomaterjalid, endokriinseid häireid põhjustavad ained, katsemeetodid (sh alternatiivsed meetodid), segude toksilisus ja muud teaduslikult keerukad valdkonnad ning kasutab sellest saadud uusi teadmisi kemikaaliõigusaktide paremaks rakendamiseks.

Aruka andmekasutuse toetamiseks teeb ECHA järgmist:

- toetab komisjoni REACH- ja CLP-määruse ning mis tahes muude

asjakohaste kemikaaliõigusaktide väljatöötamisel;

- edendab häid suhteid Euroopa Liidu institutsioonide ja Euroopa Liidus tegutsevate asjakohaste asutustega, kes tegelevad rahvusvahelisel tasandil aktiivselt kemikaalidega.

Andmete kvaliteedi parandamiseks teeb ECHA järgmist:

- töötab välja ühtlustatud ja tõhusad tavad kemikaaliohutuse hindamisel, dokumenteerimisel ja esitamisel kõigi sidusrühmade hulgas, millega tagab kemikaaliohutuse väga kvaliteetse teabe kogumise.

REACH-määrusega sätestatakse, et ECHA peab tagama liikmesriikidele ja Euroopa Liidu institutsioonidele parimad teaduslikud ja tehnilised nõuanded tema pädevusvaldkonda kuuluvates kemikaalikäsitlustes. Nüüd, kui esimene registreerimistähtpäev on möödunud ja sellest on saadud rohkesti teavet, muuhulgas turustatavate kemikaalide omaduste ja mõju kohta, eeldatakse Euroopa reguleerijatelt üha tihedamat teabevahetust ja koostööd selle teabe kasutamisel. Ka on ECHA teadussuutlikkus ja teaduskomiteed saavutanud küpsuse, millega saab ECHA suurendada panust teaduskäsitlustes, millele poliitikakujundajad vajavad vastuseid.

Aastatel 2013–2015 täiendab ECHA veelgi koostööd Euroopa Liidu institutsioonidega, eelkõige Euroopa Parlamendi ja komisjoniga, et täiustada REACH- ja CLP-määrust. Mõlema määruse rakendamisel saadud eksperdiotsuseid ja oskusteadmisi kasutatakse, nagu asjakohane, iga uue seonduva kemikaaliõigusakti ja selle rakendamismeetmete kohta nõu andmisel. Selle tulemusena suureneb tõenäoliselt REACH-määruse artikli 77 lõike 3 punkti c alusel ECHA komiteedele esitatud teaduslike arvamuste taotluste arv ning ECHA vastab taotlustele ressursidega võimalikes piirides.

Nanomaterjalide suhtes on ECHA eesmärk tagada regulatiivsete REACH- ja CLP-nõuete täielik rakendamine nanoainetega seotud ohtude ja riskidega tegelemiseks. ECHA laiendab sisesuutlikkust nanomaterjalide iseloomustamisel, ohtude ja ohutuse hindamisel ning riskijuhtimisel; ECHA võimaldab suutlikkuse arendamisel ka liikmesriikide ekspertidel ja jagab kogemusi sidusrühmadega. ECHA osaleb mitmesugustes teaduslikes ja regulatiivtegevustes Euroopa Liidu ja OECD tasandil eesmärgiga töötada tööstusele välja asjakohased juhendid ning suuta tulemuslikult hinnata registreerimistoimikuid, mis sisaldavad nanomaterjalide ohtude, riskide ja riskijuhtimise teavet.

REACH-määrus nõuab teatud tingimustel keemiliste ainete uusi katseid selgroogsetel loomadega, et saada nende ainete seni puuduvaid võimalike ohtude andmeid. Samal ajal on REACH-määruse eesmärk edendada ka alternatiivseid meetodeid, mis asendaksid, vähendaksid ja täiustaksid loomkatsetel põhinevaid meetodeid, säilitades samal ajal inimtervise ja keskkonna kaitse kõrge taseme. Euroopa Liidus vastutab uute katsemeetodite regulatiivse heakskiitmise eest komisjon. ECHA tagab sellele tegevusele teadusliku ja tehnilise toe ning alternatiivsete katsemeetodite, näiteks *in vitro* meetodite teaduslikult põhjendatud kasutamist. See saavutatakse *in vitro* valdkonna juba olemasolevaid kogemusi ja arenguid Euroopas ja rahvusvahelisel tasandil arvestades. Et ainete kohta ilmub üha rohkem andmeid, on registreerijatel rohkem võimalusi kasutada oma ainete ohutuse hindamiseks mittekatselisi meetodeid ja lähenemisviise, näiteks (Q)SAR-meetod (struktuuri-aktiivsuse kvantitatiivne ja kvalitatiivne seos), analoogmeetod ja rühmitamine. ECHA soodustab sisemenetlustes mittekatseliste meetodite edasiarendamist ja hõlmamist ning aitab aktiivselt kaasa valdkonna arenemisele Euroopa Liidus ja rahvusvahelisel tasandil.

Peale nende kavandatud tegevuste peab ECHA lahendama muid olulisi ülesannete täitmise seotud teadusprobleeme, näiteks endokriinseid häireid põhjustavad ainete ja

segude toksilisuse probleeme. ECHA täiustab seepärast pidevalt oma teadussuutlikkust olemasolevates õigusraamistikes nende probleemidega tegelemiseks. Nende lahendamiseks teeb ECHA muude Euroopa Liidu institutsioonide ja liikmesriikidega kooskõlastatud koostööd teadushalduse juurutamise ja tõhususe suurendamise teel.

REACH-määruses on sätestatud horisontaalne raamistik, mis kehtib enamiku Euroopas toodetavate või turustatavate kemikaalide kohta. Mitmel juhul mõjutab seega ECHA tegevus nende Euroopa Liidu asutuste ja liikmesriikide ametiasutuste tegevust, mis on seotud kemikaalide riskijuhtimise ja -hindamise sektoripõhiste õigusaktide (näiteks konkreetsete tooteliikide või keskkonna või töötajate kaitse õigusaktid) rakendamisega. Nii peab ECHA REACH-määruse kohaselt tegema nende asutustega koostööd, et vältida tegevuse dubleerimist ja vastuolulisi teadusarvamusi; eelkõige tuleb teha koostööd Euroopa Toiduohutusametiga (EFSA) ja töötajate kaitse küsimustes Euroopa Komisjoni tööohutuse, tööhügieeni ja tervishoiu nõuandekomiteega. Selle tegevuse kaudu jätkab ECHA REACH-määruse ja muude Euroopa Liidu õigusaktide sünergia loomisele kaasaaitamist.

Samuti on vaja Euroopa Liidu tasandil sünergia saavutamiseks koostööd Euroopa Tööohutuse ja Tervishoiu Agentuuriga (EU-OSHA), Euroopa Ravimiametiga (EMA), Euroopa Keskkonnaametiga (EEA), Euroopa Komisjoni Teadusuuringute Ühiskeskusega (JRC) ja Euroopa Komisjoni toiduks mittekasutatavate toodete teaduskomiteedega. Tugevdatakse ka sidemeid teadusuuringute poliitika ja nende rahastamise asutustega, sealhulgas Euroopa Komisjoniga, et edastada teavet REACH-määrusest tulenevate teadusvajaduste kohta või koguda teadusprojektide tulemusi, mis võivad mõjutada õigusloomet. Vajaduse korral struktureerib ECHA nimetatud partnerlusi, luues näiteks koostöövõrgustiku samalaadsete Euroopa Liidu asutustega või koostades uusi vastastikuse mõistmise memorandumeid.

ECHA jätkab aastatel 2013–2015 ka komisjonile eriaruannete esitamist, nagu seda näeb ette REACH-määrus. ECHA koostab komisjonile teise kolme aasta aruande¹¹, mis käsitleb loomadega mitteseotud katsemeetodite juurutamise ja kasutamise olukorda ning ainete olemuslike omaduste andmete koostamiseks kasutatavaid katsetamisstrateegiaid ja REACH-määruse nõuetele vastamiseks toimuvat riskihindamist. Lisaks sellele alustab ECHA REACH- ja CLP-määruse rakendamise kohta teise viieaastase aruande koostamist, mis tuleb esitada 2016. aasta juunis. ECHA koostab komisjoni vastava nõude korral ka autoriseerimismenetluse valdkonnas oma sisendi määruse artikliga 138 nõutud komisjoni tehtava REACH-määruse läbivaatamise toetamiseks, eelkõige endokriinseid häireid põhjustavate ainete kohta.

3.8 Biotsiidid

2013.–2015. aasta prioriteedid

Praeguste ja uute seadusandlike ülesannete tõhusaks ja tulemuslikuks täitmiseks teeb ECHA järgmist:

- parandab suutlikkust täita tulevase biotsiidimäärusega lisanduvaid ülesandeid ja valmistub selle rakendamiseks;
- tagab, et biotsiidimääruse alusel ECHA-le pandud uute ülesannete täitmine algab tulemuslikult, arendades tõhusaid menetlusi ja lõimides need tõhusalt ECHA organisatsioonistruktuuri.

¹¹ REACH-määruse artikli 117 lõige 3.

Euroopa Komisjon võttis 2009. aasta juunis vastu uue määruse ettepaneku, mis käsitleb biotsiidide turuleviimist ja kasutamist, eesmärgiga vaadata üle olemasolev regulatiivraamistik (biotsiididirektiiv 98/8/EÜ). Uue määruse eesmärk on ühtlustada Euroopas biotsiidide ja nende toimeainete turgu, pakkudes samal ajal inimestele, loomadele ja keskkonnale kõrgetasemelist kaitset.

Biotsiidid sisaldavad või tekitavad toimeaineid ning neid kasutatakse kahjulike organismide, näiteks kahjurite ja bakterite tõrjeks. Biotsiidide hulka kuuluvad ka majapidamistooted, näiteks desinfektsioonivahendid, näriliste tõrjevahendid, putukatõrjevahendid ja putukamürgid; samuti kasutatakse biotsiide tööstusrakendustes, näiteks puidu- ja materjalikaitsevahendites, kattumisvastastes värvides ja palsameerimisvahendites, mille abil takistatakse looduslike või tehislise toodete kahjustumist.

Komisjon on ettepanekus näinud ECHA-le ette uue rolli ja täiendavad ülesanded biotsiidide toimeainete hindamisel ja autoriseerimisel. Ettepanek on praegu seadusandlikus menetluses ning jõustub eeldatavasti 2012. aasta keskel ja rakendamine algab eeldatavasti 2013. aasta septembris. ECHA peab seepärast tagama aastatel 2013–2015 suutlikkuse täita uusi biotsiididega seotud ülesandeid tõhusalt ja õigeaegselt, juhul kui läbivaadatud õigusakt võetakse vastu ja ECHA-le eraldatakse nende ülesannete täitmiseks lisavahendeid.

Peale käesoleva biotsiidijaotise kirjeldatakse ECHA mitmesuguseid biotsiidiülesandeid siin dokumendis ka mujal, et näidata, kuidas ECHA maksimeerib nende ülesannete ja muude õigusaktide alusel tekkivate ülesannete sünergia, näiteks oma menetlusi lõimides.

Toimeainete hindamine ja heakskiitmine

Biotsiidide toimeaineid tohib kasutada, kui need on heaks kiidetud. Heakskiitmismenetluse eemärk on tagada, et toimeainetel puudub inim- või loomatervisele ja keskkonnale vastuvõetamatu mõju.

Pärast tööstuse esitatud heakskiitmistaotlust ja seonduvate tasude maksmist hindab liikmesriigi pädev asutus taotlust teaduslikult. ECHA saab pädevalt asutuselt hindamisaruande ning ECHA uus komitee (biotsiidikomitee) koostab aruande kohta arvamuse. Komitee arvamus esitatakse komisjonile, kes otsustab taotluse heakskiitmise. Ajakohastamistaotlused vaadatakse läbi samalaadse menetlusega.

Kui toimeaine on kandidaatainete loetelus, algatab ECHA avaliku arutelu, et saada kolmandatelt isikutelt näiteks võimalike alternatiivsete ainete teavet.

ECHA võtab üle ka komisjoni ülesande hallata praeguse biotsiididirektiivi kohast olemasolevate toimeainete läbivaatamise programmi.

ECHA valmistub ette taotluste vastuvõtmiseks ja haldamiseks alates 2013. aasta septembrist. Selleks peavad valmima kavandatavad menetlused ja töövood. Praeguse läbivaatamise programmi 2013. aasta lõpuks üleandmine nõuab tihedat koostööd Euroopa Komisjoni Teadusuuringute Ühiskeskusega. Heakskiidetavate taotluste arv on eeldatavasti suhteliselt väike, kuigi samas on läbivaatamise programmi toimikute arv üle 500.

Biotsiidide hindamine ja autoriseerimine

Biotsiide tohib turustada üksnes siis, kui need on autoriseeritud ning need tohivad sisaldada üksnes heakskiidetud toimeaineid. Selle eemärk on tagada, et biotsiididel puudub inim- või loomatervisele ja keskkonnale vastuvõetamatu mõju.

Autoriseerimismenetlus võib oleneda konkreetsest aimest ja sellest, mis tasemel soovib ettevõtte autoriseerimist kasutada. Võimalusi on mitu: lihtmenetlus (väikse riskiga biotsiidid), riiklik autoriseerimine, riiklike autoriseerimiste vastastikune tunnustamine, Euroopa Liidu autoriseerimine.

Euroopa Liidu autoriseerimismenetluse raames esitatakse taotlused ECHA-le, kes kontrollib, kas taotlus on esitatud õiges vormingus, ning võtab taotluse esitamise tasu. Liikmesriikide pädeva asutuse korraldatav hindamine, ECHA arvamus ja autoriseerimise otsustamine komisjonis toimuvad samamoodi kui toimeainete korral. Euroopa Liidu autoriseerimine algab kuue tooteliigiga ning laieneb 2017. aastal kolmele muule tooteliigile ja 2020. aastal kõigile ülejäänud tooteliikidele (teatud tooteliigid vabastatakse Euroopa Liidu autoriseerimise nõudest).

ECHA-l osaleb üksiktoodete vastastikusel tunnustamisel ning toimib sekretariaadina liikmesriikide ametiasutuste uuele koordineerimiserühmale, kes uurib vastastikuse tunnustamise küsimusi. Kui koordineerimiserühm ei suuda lahendada liikmesriikide erimeelsusi, võib komisjon küsida ECHA arvamust.

Andmete jagamine, alternatiivsed tarnijad ja tehniline samaväärsus

Nagu REACH-määruses, on ka biotsiidimääruse ettepanekus andmete jagamise sätted, mille eesmärk on vältida tarbetuid loomkatseid. Biotsiidide korral on ECHA-l teatud ulatuses ka vaidluste lahendaja roll tulenevalt võimalusest anda taotlejale õigus kasutada selgroogsetega toimunud loomkatsete andmeid ilma andmete omaniku nõusolekuta. ECHA võib lubada taotlejal kasutada teise ettevõtte andmeid, mille andmekaitseperiood on lõppenud, kui tuvastatud on toimeaine tehniline samaväärsus. Nende otsuste kohta võib esitada kaebuse ECHA apellatsiooninõukogule.

Määrusega nõutakse samuti, et kõik toimeaineid turustavad ettevõtted Euroopa Liidus tõendaksid, et neil on juurdepääs nõutud andmetele, kas andes juurdepääsuloa või toimiku. Menetluse eesmärk on lahendada nn alternatiivsete tarnijate ehk nende ettevõtete probleem, kes on seni suutnud jätkata biotsiidide toimeainete turustamist heakskiitmist taotlemata ja seonduvaid investeeringuid tegemata. ECHA peab avaldama turustamist jätkata soovivate tootjate nimekirja.

Nende menetluste edendamiseks kasutatakse toimeainete tehnilise samaväärsuse tuvastamise menetlust. Selleks tuleb ECHA-le saata taotlus ja maksta tasu, mille järel ECHA otsustab, kas toimeained on tehniliselt samaväärsed. Ka selle otsuse kohta saab esitada kaebuse. ECHA peab nende ülesannete täitmiseks valmistuma ning andma tööstusele ka menetluste rakendamise juhendeid.

3.9 PIC-määrus

2013.–2015. aasta prioriteedid

Praeguste ja uute seadusandlike ülesannete täitmiseks teeb ECHA järgmist:

- valmistub tulemuslikult ja tõhusalt tulevase PIC-määruse alusel tekkivateks

uuteks vastutusvaldkondadeks ning alustab määruse rakendamist.

2011. aastal võttis komisjon vastu nn PIC-määruse (Euroopa Parlamendi ja nõukogu 17. juuni 2008. aasta määrus (EÜ) nr 689/2008 ohtlike kemikaalide ekspordi ja impordi kohta) uuesti sõnastamise ettepaneku. PIC-määrusega võetakse rahvusvaheline Rotterdami konventsioon üle Euroopa Liidu õigusesse. Määrust kohaldatakse keelustatud või rangelt piiratud kasutusega kemikaalidele ning sellega sätestatakse nende ekspordi ja impordi kohta teabe vahetamise mehhanismid, sealhulgas määruse I lisas loetletud keelustatud või rangelt piiratud kasutusega kemikaalide eksporditeatised. Samuti sisaldab määrus tabel põhineva nõusoleku (PIC) menetluse kemikaalidele, mis on Rotterdami konventsioonis märgitud PIC-kemikaalidena ning mis on loetletud ka määruses. PIC-kemikaalide eksport nõuab importiva riigi sõnaselget nõusolekut.

Komisjon on teinud uuesti sõnastatud määruses ettepaneku, et määruse rakendamisega seotud teatud ülesanded antakse Euroopa Komisjoni Teadusuuringute Ühiskeskuselt üle ECHA-le: eeldatakse, et ECHA haldab PIC-mehhanismide praktilist toimimist ning annab komisjonile nõudmise korral tehnilise ja teadusliku teabe ja abi kui Euroopa Liidu ühiselt määratud asutus, samuti Euroopa Liidu konventsioonis osalemise suhtes.

Mõju ECHA tegevusele sarnaneb uue biotsiidimääruse alusel tekkivate ülesannete täitmise mõjudega, kuid palju väiksemas ulatuses. ECHA valmistub kõigepealt ette IT-vahendite ja töömenetluste arendamise, et töödelda eksporditeatise ja tegelda muude määrusest tulenevate ülesannetega, ning võtab seejärel menetlused kasutusele.

4 ECHA ORGANID JA VALDKONDADEVAHELINE TEGEVUS

4.1 Komiteed ja foorum

2013.–2015. aasta prioriteedid

Kvaliteetsete andmete hankimisele ja nende aruka kasutamise edendamisele kaasa aitamiseks ning tõhusalt teaduslike probleemidega tegelemiseks teeb ECHA järgmist:

- tagab kindla aluse liikmesriikide komitee kokkulepeteks hindamismenetlustes ja väga ohtlike ainete menetlustes, täiustades nii tegevuse teaduslikku sisu kui ka menetluste ja töömeetodite tõhusust;
- tagab komisjoni regulatiivse riskihindamise otsuste kindla aluse, täiustades nii riskihindamise komitee kui ka sotsiaal-majandusliku analüüsi komitee arvamuste teaduslikku sisu kui ka menetluste ja töömeetodite läbipaistvust ja tõhusust, sh mõlema komitee tegevuse kooskõlastamist;
- edendab märkimisväärselt liikmesriikides hindamisotsuste jõustamist ja jõustamisprojektide valimist, mis aitavad kaasa ECHA strateegilistele eesmärkidele.

Komiteed ja foorum on ECHA lahutamatu osa ja nendel on ECHA ülesannete täitmisel äärmiselt oluline roll. Komiteed on ülimalt olulised REACH-, CLP- ja biotsiidimääruse sujuval ja tõhusal toimimisel ning ECHA usaldusvärsuse jaoks, tagades tema sõltumatuse, teadusliku terviklikkuse ja läbipaistvuse.

Komitee töömahu määravad otseselt mitmesugused REACH- ja CLP-menetlused ning hindamise, autoriseerimise ja piiramise, klassifitseerimise ja märgistamise toimikute eeldatav arv ning ECHA tegevdirektori esitatud mis tahes lisanõuded.

4.1.1 Riskihindamise komitee ja sotsiaal-majandusliku analüüsi komitee

Riskihindamise komitee esitab arvamusi 1) ainete ühtlustatud klassifikatsiooni ja märgistuse ettepanekute kohta; 2) ainete piiranguettepanekute kohta; 3) autoriseerimistaotluste kohta; 4) mis tahes muude küsimuste kohta, mis tulenevad REACH-määrusest ning mis on seotud riskidega inimtervisele ja keskkonnale.

Sotsiaal-majandusliku analüüsi komitee esitab arvamusi 1) kavandatud piirangute, nende sotsiaal-majandusliku mõju ning alternatiivide olemasolu ning tehnilise ja majandusliku teostatavuse kohta; 2) autoriseerimistaotlustega seotud sotsiaal-majanduslike tegurite kohta; 3) mis tahes muude küsimuste kohta, mis tulenevad REACH-määrusest ja mis on seotud võimalike kemikaaliõigusaktide väljatöötamise sotsiaal-majandusliku mõjuga.

Aastatel 2013–2015 jätkab ECHA sekretariaat komiteede ning sihtotstarbeliste töörühmade koordineerimise edendamiseks nende koosolekute juhatamist ja ettevalmistamist. Hea koordineerimine on eriti oluline piiranguettepanekute ja autoriseerimistaotluste käsitlemisel, kus tingimata on vaja mõlema komitee tõhusat teabevahetust ja ühiseid arusaamu. Kummalegi komiteele õigusaktides sätestatud tähtaegade järgimine on täiendav

keerukas ülesanne. Sekretariaat pakub tuge komiteede liikmetele, kes on määratud konkreetsete toimikute (kaas)ettekandjateks. Samuti vajavad komiteede liikmed, eelkõige (kaas)ettekandjad, liikmesriikide pädevate asutuste täielikku teaduslikku ja tehnilist tuge.

Komiteede arvamuste arv oleneb tulevaste toimikute arvust ning suureneb prognoosi kohaselt pidevalt, võimalik ka, et isegi järsku. Eelduste kohaselt toimub aastas kuni kuus riskihindamise komitee plenaaristungit ja neli-viis sotsiaal-majandusliku analüüsi komitee plenaaristungit. Aastatel 2013–2015 toimub mõlemas komitees eeldatavasti rohkem töörühmade kohtumisi, et abistada (kaas)ettekandjaid ja ette valmistada komiteede järeldusi. Vajalike plenaaristungite vähendamiseks suureneb kirjalike menetluste osatähtsus. Komiteed peavad seega konkreetsete toimikutega tegeldes maksimeerima töömenetluste tõhusust ja neid lihtsustama, et suuta toime tulle kiiresti suureneva töökoormusega, kui eelkõige eeldatakse autoriseerimistaotluste arvu märkimisväärset suurenemist. Peale selle peavad riskihindamise komitee ja sotsiaal-majandusliku analüüsi komitee kaaluma komisjonilt, liikmesriikide sidusrühmade organisatsioonidelt ja muudelt asjaomastelt isikutelt arvamuste kohta saadud tagasisidet ning neil tuleb saadud kogemuste alusel vaadata oma menetlused läbi.

Lahendada tuleb ka küsimus, kuidas kooskõlastada tegevus muude Euroopa Liidu teaduskomiteedega, kes tegelevad samade või samalaadsete ainetega teistsuguses õigusraamistikus; sellisel juhul on ülioluline avastada võimalikud erimeelsused juba varakult. Selle tulemusel tuleb laiendada riskihindamise komitee tegevuse koordineerimist teiste teaduskomiteedega, kes osalevad riskihindamises, toetades teisi asutusi ja Euroopa Liidu organeid, nii et see hõlmaks peale võimalike erinevuste tuvastamise ka koostöömenetluste väljatöötamist komiteede vahel, kes käsitlevad sama toimikut.

4.1.2 Liikmesriikide komitee

Liikmesriikide komitee koosneb liikmesriikide nimetatud liikmetest. Komitee põhiülesanne on lahendada võimalikud erimeelsused, mis käsitlevad toimiku või aine hindamise otsuse kavandeid ja väga ohtlikuks aineks nimetamise ettepanekuid. Kui liikmesriikide komitee ei jõua ühehäälele kokkuleppele, edastatakse tema arvamus lõpliku otsuse tegemiseks Euroopa Komisjonile. Komitee esitab arvamusi ka ECHA ettepanekute kohta, mis käsitlevad autoriseerimisele kuuluvate väga ohtlike ainete prioriseerimist, ja ühenduse hindamisplaani kohta.

Liikmesriikide komitee ülesanded eeldavad üksikasjalikku teaduslikku arutelu väga mitmesugustes teadusvaldkondades, alates ainete ohtude teabe saamise ja ainete keskkonnapüsivuse hindamise katsemetodite parima kasutamise arutlemisest kuni autoriseerimisele kuuluvate ainete loetellu (XIV lisa) kantavate väga ohtlike ainete prioriteetsuse kokku leppimiseni. Sel põhjusel abistavad liikmeid igal koosolekul nende pädevate asutuste eksperdid.

Hindamisotsuste kavandite korral tuleb liikmesriikide komitees jõuda kokkuleppele, kui vähemalt üks liikmesriik esitab otsuse muutmise ettepaneku (mille koostab ECHA). Et ECHA koostab aastas mitusada otsusekavandit, siis eeldatakse, et aastatel 2013–2015 soovib liikmesriikide komitee jõuda ühehäälele kokkuleppele üle 100 otsusekavandi suhtes. Toimiku hindamise otsusekavandid jäävad ka edaspidi suureks osaks liikmesriikide komitee töökoormusest; eeldatakse, et komitee alustab ainete hindamise tegevust 2012. aastal ning aastatel 2013–2015 peab ta jõudma esimesele aine hindamisotsuse kavandi kokkuleppele.

Ka tuleb korrapäraselt ajakohastada väga ohtlike ainete kandidaatainete loetelu ja vähemalt iga kahe aasta tagant esitada arvamus ECHA soovituskavandi kohta, mis käsitleb autoriseerimisele kuuluvate ainete loetellu lisatavaid aineid.

See suurenev töökoormus nõuab kirjaliku menetluse sagedat ja tõhusat kasutamist, töörühmade kasutamist ning komitee koosolekuid iga kahe kuu tagant. Ainete hindamise uued ülesanded nõuavad vähemalt menetluse algusaastatel rohkem aega aruteludeks, mis viib liikmesriikide komitee pikemate koosolekuteni, kuigi nende toimumissagedus eeldatavasti ei suurene.

4.1.3 Biotsiidikomitee

Tulevasest biotsiidimäärusest tulenevate uute ülesannete rakendamise osana asutatakse biotsiidikomitee. Selle ülesanne on valmistada ette ECHA arvamusi, eelkõige toimeainete heakskiitmistaotluste, asendamisele kuuluvate toimeainete nimetamise ning biotsiidide autoriseerimistaotluste ja nende ajakohastuste kohta.

Iga liikmesriik saab nimetada biotsiidikomiteesse ühe liikme. Biotsiidikomitee olemus ja ülesanded sarnanevad teiste ECHA komiteede omadega. Et biotsiididega seotud töökoormus suureneb aastate jooksul oluliselt, on võimalik, et EHCA haldusnõukogu otsusega saab luua paralleelselt tegutsevaid komiteesid.

ECHA peab asutama uue biotsiidikomitee kohe pärast biotsiidimääruse jõustumist ning valmistama selle ette ülesannete täitmiseks ja kiiresti kasvava töökoormusega toimetulekuks.

4.1.4 Foorum

Iga Euroopa Liidu ja Euroopa Majanduspiirkonna liikmesriik peab kehtestama REACH- ja CLP-määruse rakendamiseks ametliku kontrollsüsteemi. Õigusaktide kogu Euroopa Liidus tulemuslik, ühtlustatud ja võrdväärne jõustamine on ülioluline. Jõustamisteabe vahetamise foorum on jõustamise eest vastutavate Euroopa Liidu ja Euroopa Majanduspiirkonna liikmesriikide ametiasutuste koordineeriv võrgustik. Foorum on ECHA lahutamatu osa ning sellel on oluline roll ühtlustatud jõustamistegevuse tagamisel; REACH-, CLP- ja PIC-määruse¹² raames on foorumil mitmeid kohustusi. Liikmesriikide esindajad osalevad foorumi kohtumistel ja töörühmades; foorumit toetab ECHA töötajatest koosnev foorumi sekretariaat.

Kui REACH- ja CLP-määruse rakendamine edeneb, on jõustamisel üha tähtsam osa kohustatud isikute innustamisel kasutama kemikaale ohutult ja tegelema ohtlike kemikaalidega. Aastatel 2013–2015 võtab foorum ECHA asjakohase organina tegevusega üha enam seotud osa EHCA otsuste jõustamist võimaldavate teabevoogude soodustamisel; seda lisaks foorumi tavapärase ülesannetele, nagu lähendada Euroopa Liidu ja Euroopa Majanduspiirkonna liikmesriikide jõustamistavasid, mille pikaajaline eesmärk on luua Euroopas kõigile võrdsed tingimused. 2011. aasta keskel võeti kasutusele vahend RIPE (REACH-määruse jõustamise teabeportaal). 2012. aastal valmib omavaheliste seoste projekt.

Kui õigusaktide rakendamine hoogustub ECHA valduses oleva üha suurema teabehulga ning REACH-menetlustes tehtud otsuste ja esitatud arvamuste üha suurema arvu tõttu, laieneb ECHA sekretariaadi tegevus üha enam ka konkreetsele tegevusega seotud

¹² Foorumiga koordineeritakse liikmesriikide PIC-määruse jõustamise eest vastutavate ametiasutuste tegevust.

ülesannetele, mis on seotud üksikotsuste jõustamisega liikmesriikides toimuvate kontrollkäikude abil.

Foorumi järelduste või algatuste mõju sõltub liikmete osalusest ja suutlikkusest kasutada liikmesriikide jõustamise eest vastutavate ametiasutuste vahendeid. Kokkuvõttes oleneb REACH-, CLP- ja PIC-määruse edu liikmesriikides tulemuslikust jõustamisest; selles kontekstis toetab sekretariaat foorumit ka edaspidi võimalikult suures ulatuses tema tegevustes, mis on seotud ühtlustatud jõustamisega.

Foorum tegutseb foorumi kolmeaastase tööprogrammi kohaselt, mida uuendatakse regulaarselt ja mis on avaldatud ECHA veebilehel. Peamisi dokumente (REACH- ja CLP-jõustamisstrateegiate dokument ning REACH- ja CLP-kontrollkäikude miinimumkriteeriumide dokument) ajakohastatakse regulaarselt kohalike inspektorite juhendite ja koolitusmaterjali alusel toimuvate ühtlustatud jõustamisprojektide põhjal. ECHA jätkab parimate jõustamistavade edendamiseks koolitajate koolitamisürituste korraldamist. Eriti oluline on foorumi koordineeritavatel ühtlustatud jõustamisprojektidel, näiteks (eel)registreerimise eeskirja „puuduvad andmed, puudub turg“ jõustamine ning tarneahela REACH-kohustused segu tootjate segudes sisalduvate ainete korral või ainete asjakohase klassifitseerimise ja märgistuse korral ning koostöö tolliteenistustega.

Katseprojektide abil parandab foorum teabevahetuse vahendeid ning sõnastab konkreetsete menetluste kontrollimisel inspektorite erivajadused. RIPE vahendit laiendatakse samuti uute funktsioonidega.

Foorum jätkab koostööd riskihindamise komiteega ja sotsiaal-majandusliku analüüsi komiteega, et anda nõuandeid ainete piiranguettepanekute jõustatavuse kohta ning jälgida, kuidas saab nõustamismenetluse tõhusust parandada.

Foorum on seadnud eesmärgiks muuta oma tegevus nii läbipaistavaks, kui jõustamisega seotud volitus lubab. 2011. aasta detsembris kasutusele võetud ECHA uuel veebilehel on foorumi tegevuse kohta teabe avaldamiseks täiustatud platvorm. Foorum korraldab ka tulevikus igal aastal avaliku istungi sidusrühmadega, et arutada konkreetseid jõustamisküsimusi.

Jõustamise ühtlustamise tõhususe suurendamiseks arendab ECHA sekretariaat tihedas koostöös foorumiga edasi teabeportaale ja teabe vahetamise vahendeid, et edendada jõustamisasutuste teabevahetust. Inspektorite vahetuse ja õppekõlastuste koordineerimisega seotud tegevus stimuleerivad ja suurendavad teabevahetust. Samal ajal arendatakse foorumi raames jätkuvalt välja ja rakendatakse ühtlustatud meetodikat, et võimaldada muuhulgas töö edenemise tulemuslikku mõõtmist.

4.2 Apellatsiooninõukogu

2013.–2015. aasta prioriteetid

Praeguste ja uute seadusandlike ülesannetega tõhusalt ja tulemuslikult tegelemisel teeb ECHA järgmist:

- hallata väga muutlikku arvu kaebusi, mis tulenevad keerukatest teaduslikest ja tehnilistest probleemidest, nii REACH- ja CLP-määruse kui ka biotsiidimääruse korral;
- parandades kaebuste esitamise süsteemi menetluslikku tulemuslikkust ja tõhusust, sealhulgas esitades, kui asjakohane, sisendeid komisjonile

menetluseeskirjade muutmiseks, muuhulgas biotsiidimääruse jõustumise tulemusena.

Apellatsiooninõukogu on ECHA lahutamatu osa, kuid on otsustes sõltumatu. Apellatsiooninõukogu koosneb täiskohaga esimehest ja kahest täiskohaga liikmest, kes ei tohi täita ECHA-s muid ülesandeid. Nõukogusse on nimetatud lisa- ja asendusliikmed, keda võib kutsuda töös osalema suure töökoormusega toimetulemiseks, huvide konflikti olukordades ja täiskohaga liikmete asendamiseks. Apellatsiooninõukogu liikmed nimetab Euroopa Komisjoni esitatud kandidaatide nimekirja alusel ametisse ECHA haldusnõukogu. Apellatsiooninõukogu abistab tema töös kantselei.

Apellatsiooninõukogu vastutab ECHA teatud otsuste peale esitatud kaebuste lahendamise eest. Kaebuse võib esitada ECHA otsuste peale, mis käsitlevad registreerimist, andmete jagamist, katsetamisettepanekuid, vastavuskontrolli, ainete hindamist ning PPORD-tegevust.

Apellatsiooninõukogu peab suutma teha kvaliteetseid ja õigeaegseid otsuseid, ilma oluliste viivitusteta, ning looma järjepideva lahenduspraktika. Apellatsiooninõukogule esitatud kaebuste arv oleneb ECHA tehtud otsuste arvust ja asjaomaste isikute arvamusel, st kas nad soovivad ECHA otsuse vaidlustada või mitte. Järelikult ei saa apellatsiooninõukogu oma töökoormust ise määrata, vaid peab lahendama kõik talle esitatud kaebused. Seega lähtuvad aastatel 2013–2015 ressursside planeerimisel kasutatud kaebuste lähteandmed ECHA nende otsuste eeldatavast arvust, mille peale võib esitada kaebusi.

Eeldatakse, et 2013. aasta alguskuudel enne teist registreerimistähtpäeva esitavad rohkem registreerimistaotlusi need ettevõtted, kellel on kemikaalide regulatiivküsimumustes vähem kogemusi ja eksperditeadmisi, kui enne 2010. aasta registreerimistähtpäeva. On võimalik, et selle tulemuseks on suurem arv ECHA negatiivseid otsuseid, mis kajastavad tüüpilisi probleeme, mis nendel ettevõtetel võivad registreerimisel tekkida.

Prognoosi kohaselt tehakse üha enam toimikute ja ainete hindamise otsuseid, mis võivad põhjustada teaduslikult keerukaid kaebusi. See nõuab samuti apellatsiooninõukogu liikmete ja kantselei töötajate teaduslikke sihtkoolitusi.

Tulevane biotsiidimäärus nõuab eriettevalmistusi, sh apellatsiooninõukogu menetluseeskirjade ja sisekorra läbivaatamist, et apellatsiooninõukogu suudaks lahendada nii REACH-määrusest kui ka biotsiidimäärusest tulenevate kaebusi. Apellatsiooninõukogule määratud uued kohustused nõuavad samuti uues pädevusvaldkonnas suutlikkuse parandamist. Samuti tuleb teadvustada sidusrühmadele uue biotsiidimääruse kaebuste reguleerimisala.

Aastatel 2013–2015 peab apellatsiooninõukogu analüüsima saadud kogemuste alusel süstemaatiliselt oma ülesehitust ja korraldust.

4.3 Teabevahetus

2013.–2015. aasta prioriteedid

Kvaliteetsete toimikute koostamist edendavate asutusevälise teabevahetuse kaudu teeb ECHA järgmist:

- suhtleb tööstuse ja kohustatud isikutega, kes on peamised sihtrühmad, tagades peale korrapärase teabe arengute kohta ka sihtotstarbelised teabekampaaniad, et kaasa aidata kemikaalide ohutuks tootmiseks ja

kasutamiseks ülioluliste kvaliteetsete andmete esitamisele;

- 2011. aasta detsembris võttis ECHA kasutusele uue veebilehe, mis on kujundatud teabe esitamiseks ja sisaldab mitmeid funktsioone, mis muudavad selle kõigi sihtrühmade vajadustega kooskõlas juurdepääsetavamaks. Veebileht on ECHA peamine suhtlusvahend, millega ECHA aitab muu hulgas kemikaaliteabe õigusaktides nõutaval viisil avaldamisega kõigil tegutsejatel ohtlikke kemikaale tuvastada ja nendega tegelda.

ECHA strateegiliste eesmärkide saavutamise alus on ennetav ja professionaalne teabevahetus. ECHA peab olema hästi mõistetav esindaja, kui soovitakse saavutada Euroopa Liidu õigusaktidega nõutav kemikaalide ohutum kasutamine. Sihtrühmadega vahetult suhtlemata ei suudaks ECHA võimaldada tööstusel esitada kvaliteetseid andmeid, millega tagada kemikaalide ohutu tootmine ja kasutamine, ega suudaks tulemuslikult nõustada ohtlike kemikaalide teemal. Sama tähtis on ka asutusesisene teabevahetus, et ECHA töötajad teaksid kiiresti muutuva valdkonna seisust ning et ka säilitada sellisel tasemel kahepoolne dialoog, mis on ülioluline arenevate vastutusvaldkondade ja piiratud ressursside korral muutustega toimetulekul.

ECHA-l on seitse peamist asutusevälist sihtrühma (tööstus; institutsioonilised partnerid; akrediteeritud sidusrühmaorganisatsioonid; kolmandad isikud; ajakirjandus; üldhuvide sihtrühmad; sihtotstarbelise teabevahetuse rühmad). ECHA enda töötajad on kaheksas sihtrühm. ECHA on kehtestanud kõigi nende sihtrühmadega suhtlemise viisid, mida vaadatakse pidevalt kasutajatelt saadava regulaarse tagasiside põhjal läbi.

Peale ametlike juhendite ja käsiraamatute kuuluvad ECHA praeguste teabevahetusvahendite hulka ka järgmised: ECHA veebileht ja sisevõrk; sidusrühmade päevad, seminarid ja muud eriüritused; pressiteated, uudised, artiklid, intervjuud ja pressikonverentsid; välissuhtluse uudiskirjad; e-uudiskirjad; väljaanded, sh üldaruanne ja tööprogramm, kolme aasta mitmeaastane tööprogramm, regulatiivaruanded ja nende kokkuvõtted tavalugejatele.

Aastatel 2013–2015 jätkab ECHA avalikkusele ning väike- ja kesksuurtele ettevõtetele mitmekeelsete toodete esitamist. 2013. aastaks esitab ECHA ka horvaadi keelde tõlgitud materjali, pidades silmas Horvaatia liitumist Euroopa Liiduga 2013. aasta keskel. ECHA lisab ECHA terminoloogivahendisse pidevalt rohkem termineid eri keeltes. ECHA võtab kasutusele ka uue väljaannete haldamise vahendi, mis lihtsustab eri keeltes esitatud teabe õigeaegset avaldamist ja läbivaatamist.

Koostöö akrediteeritud sidusrühmaorganisatsioonidega võimaldab ECHA-l varasemast rohkem koguda tagasisidet ning tagab kindluse, et kontaktid tööstuse peamiste sihtrühmade ja avalikkusega ECHA teabevahetuskanalite kaudu mitmekordistuvad.

ECHA korraldab koostöös sidusrühmade ja institutsiooniliste partneritega näiteks järgmisi sihtkampaaniaid: uute õiguslike kohustuste teadvustamine (näiteks vajadus klassifitseerida ja märgistada segusid CLP-määruse kohaselt alates 2015. aasta juunist); autoriseerimistaotlused; toetus ettevõtetele, kellel on REACH- ja CLP-tegevusest vähe kogemusi ning kes hakkavad koos paljude teistega esitama toimikuid 2013. aasta mai REACH-registreerimistähtpäevaks.

ECHA alustab juba enne 2013. aasta algust uue biotsiidimääruse ja uuesti sõnastatud PIC-määruse nõuete teabe andmist üldise teabetegevuse ja suunatud teabekampaaniate kaudu.

Aastatel 2013–2015 lisab ECHA veebilehele pidevalt uudiseid Euroopa Liidu kemikaaliohutuse korra muutumise ja enda tegevuste kohta. Veebilehe jaotistes „Tegevus ohtlike kemikaalidega“, „Kemikaaliteave“ ja „Kemikaalid meie elus“ esitatud teabe üks eesmärk on täita veebilehe kaudu ECHA õigusliku rolli – levitada registreeritud kemikaalide teavet – ja üldeesmärk on aidata ECHA kõigil sihtrühmadel kasutada kemikaaliandmeid arukalt ning võtta nii tööstuses kui ka majapidamistes ohtlike kemikaalidega tegelemise meetmeid.

Peale ECHA veebilehe sisu ja funktsioonide edasise laiendamise hakkab ECHA alates 2013. aastast kasutama kooskõlas oma meediastrateegiaga ka sotsiaalmeediat. Selleks ajaks on ECHA intensiivistanud ka oma kontakte meediaesindajatega, et saavutada tasakaalustatud meediakajastus.

4.4 Rahvusvaheline koostöö

2013.–2015. aasta prioriteedid

ECHA teeb koostööd rahvusvaheliste organisatsioonide (eelkõige OECD) ja kolmandate riikidega, et parandada kvaliteetsete andmete kättesaadavust, mille abil saab kemikaale ohutult toota ja kasutada ning mis käsitleb ka ohtlikke kemikaale, sest see

- hõlmab olulist tegevust mitmesuguste vahendite ja andmebaaside edasiarendamisel (IUCLID, QSAR, eChemPortal);
- hõlmab ettekandeid asjakohastele Euroopa Liidu välistele sidusrühmadele ja parimate tavade vahetamist regulatiivasutustega neljas OECD liikmesriigis;
- aitab ECHA töötajatel lahendada teadusküsimusi.

ECHA rahvusvaheline koostöö ja toetus Euroopa Komisjoni mitmepoolsele tegevusele ning samuti selgitustöö sihtrühmadele väljaspool Euroopa Liidu ja Euroopa Majanduspiirkonna riike aitavad saavutada esitatud andmete paremat kvaliteet (ainuesindajate kaudu) ning samuti aitavad kolmandate riikide tegutsejatel tuvastada ohtlikke kemikaale ja nendega tegelda.

Aastatel 2013–2015 hõlmab ECHA tegevus järgmist viit peamist valdkonda: OECD-ga seotud tegevus; Euroopa Liidu kemikaaliohutuse korra muudatusi ning ECHA tegevust selgitavad ettekanded kolmandate riikide sihtrühmadele (eelkõige OECD liikmetele ja Euroopa Liidu kaubanduspartneritele); ettekanded eelkõige Euroopa Liidu kandidaatriikides ja potentsiaalsetes kandidaatriikides; koostöö valdkonna regulatiivasutustega teatud OECD riikides; tehnilise ja teadusliku toe tagamine Euroopa Komisjonile tema mitmepoolses tegevuses.

ECHA jätkab osalust struktureeritud kemikaaliteabe kogumise ja vahetamise rahvusvahelisel ühtlustamisel. See on IT-platvormide koostalitlusvõime ning regulatiiv- ja tööstustegutsejate vahel teabevahetuse edendamise alus, samuti saab sellega vältida registreerijate tegevuse kordamist ja parandada regulatiivtegutsejate sünergia. ECHA jätkab tegevust selles suunas, et muuta IUCLID rahvusvahelisel tasandil ainete omaduste ja kasutusala teabe salvestamise standardiks. Selleks aitab ECHA koordineerida uusi arenguid OECD riikides, et tagada IUCLIDI maksimaalne kasutatavus. ECHA määrab ka

rahvusvahelisel tasandil kindlaks uued ühtlustamisvajadused, näiteks nanomaterjalide katsete, *in vitro* katsemeetodite või mittekatseliste meetodite valdkonnas ning aitab kaasa IT-süsteemides (eelkõige IUCLIDis) rakendatavate ühtlustatud vormingute väljatöötamisele.

Lisaks sellele kaastakse ECHA OECD vahendi QSAR Toolbox'i väljatöötamise, et täita kõige paremini 2018. aastal registreerijate vajadusi ning edendada selle kasutamist registreerimisteabe koostamisel ja loomkatsete vähendamisel, kui asjakohane.

ECHA jätkab ka portaali eChemPortal arendamist ja edendamist. eChemPortal on ECHA suur panus Euroopa Liidu kohustusse koguda ja avaldada kemikaaliomaduste teavet.

Kuni 2015. aastani toimub Euroopa Liidu kemikaaliohutuse korra rakendamisel mitu tähtsat sündmust ja seepärast on endiselt tähtis ECHA selgitustöö rahvusvahelistele sihtrühmadele. Kemikaaliohutuse korra muudatuste selgitamine sihtrühmadele rahuldab nende õiguspärasest huvi saada teavet sellele Euroopa Liidu asutuselt, kellel on volitus asjakohaseid määrusi rakendada. Asjaolu, et 19% esimeseks REACH-registreerimistähtpäevaks esitatud toimikutest koostasid ainesindajad ning et ECHA kasutajatugi saab märkimisväärse osa (2011. aastal 17%) päringutest väljastpoolt Euroopa Liidu (peamiselt USAst, Hiinast, Indiast, Jaapanist ja Šveitsist) – mis on kooskõlas ka ECHA veebilehe külastajate geograafilise jaotusega –, näitab, et ECHA-l on suur rahvusvaheline sihtrühm, kelle poole pöörduda. Selline teabevahetus toimub ka ECHA enda huvides: kui rahvusvaheline sihtrühm saab paremat teavet, võivad 2013. ja 2018. aasta registreerimistähtpäevadeks ainesindajate kaudu esitatavad toimikud sisaldada parema kvaliteediga andmeid ning ECHA kasutajatoele laekuvate päringute arv võib väheneda.

2015. aastaks on ECHA veelgi aidanud naaberriikidel lähendada oma tegevust Euroopa Liidu kemikaaliohutuse nõuetega ja mõista neid nõudeid. Ulatus, milles ECHA jätkab enda eelarve väliselt hallatavast ühinemiseelsest rahastamisvahendist (IPA) saadava Euroopa Komisjoni rahalise toetuse abil õpikodade, koolituse ja selgitusürituste korraldamist kandidaatriikides ja potentsiaalsetes kandidaatriikides oleneb otsusest, mille komisjon teeb 2014. aastal vastava IPA programmi edasiseks pikendamiseks. Horvaatia liitumine Euroopa Liiduga 2013. aasta keskel nõuab 2013. aasta esimeses pooles eritähelepanu, kuid muudab ka olukorda, mis on seotud ECHA hilisema osalemisega kõnealusel IPA programmis.

ECHA koostöö valdkonna regulatiivametiasutustega Austraalias, Kanadas, Jaapanis ja USAs muutub 2010. ja 2011. aastal sõlmitud lepingute alusel 2015. aastaks korrapäraseks. Juba esialgsetes etappides on need kontaktid olnud ECHA-le kasulikud, nõudes vähest ajakulu ja väikseid jõupingutusi. Tegevus keskendub jätkuvalt teabe, parimate tavade ja teadusandmete vahetamisele ning seega aitab parandada ECHA töötajate suutlikkust lähendada teadusküsimusi. ECHA võib vaadata aastatel 2013–2015 selle koostöö läbi.

Euroopa Komisjon jätkab eeldatavasti ECHA teadus- ja tehnilise suutlikkuse kasutamist oma mitmepoolse tegevuskava toetamiseks, eelkõige kemikaalide ohutut kasutamist käsitlevate ÜRO ja muude rahvusvaheliste konventsioonidega asutatud organites osaledes. Ulatus, milles ECHA selles tegevuses aastatel 2013–2015 osaleb, oleneb komisjoni vastavatest nõuetest. Stockholmi konventsiooni osaliste konverents toimub üle aasta; järgmine osaliste konverents on kavas 2013. aastal. Sellele järgnev osaliste konverents toimub 2015. aastal. Rotterdami konventsiooni osaliste konverents toimub samuti 2013. ja 2015. aastal. Et ECHA-le on selleks ajaks pandud PIC-määrusega ülesanded, millega Rotterdami konventsiooni Euroopa Liidus rakendatakse, võib Euroopa Komisjon küsida ECHA tuge konventsiooni kemikaalide hindamise komitee iga-aastastel koosolekutel.

5 JUHTIMINE, ORGANISATSIOON JA RESSURSID

5.1 Juhtimine

2013.–2015. aasta prioriteedid

Praeguste ja tulevaste seadusandlike ülesannete tõhusaks ja tulemuslikuks täitmiseks, kohanedes ressurside vähenemisega tulevikus, teeb ECHA järgmist:

- jätkab tulemuslike ja paindlike juhtimisstruktuuride ja -vahendite arendamist, et maksimeerida menetluste sünergia;
- kasutab oma planeerimisvahendeid, et koostada põhjendatud prognoosid ja stsenaariumid tulevaste ressursivajaduste kohta, et tõhustada menetlusi Euroopa Liidu säästustrateegia kohaselt ning teha põhjendatud otsuseid;
- tagab kvaliteedi tegutsedes Rahvusvahelise Standardiorganisatsiooni (ISO) 9001 ning keskkonnajuhtimis- ja -auditeerimissüsteemi (EMAS) sertifikaadi hankimise nimel.

ECHA kõrgeim otsustav organ on 32 hääleõiguslikust liikmest koosnev haldusnõukogu, mille liikmeteks on üks esindaja igast Euroopa Liidu 27 liikmesriigist¹³ ning Euroopa Komisjoni ja Euroopa Parlamendi esindajad. Haldusnõukogusse kuulub ka kolm hääleõiguseta liiget, kes esindavad sidusrühmi, ja kolm vaatlejat, kes esindavad EMP-EFTA riike.

Haldusnõukogu ülesanded on muu hulgas aastaste ja mitmeaastaste tööprogrammide, aastaaruande ja muude strateegiadokumentide ning eelarve vastuvõtmine ja raamatupidamise aastaaruande kohta arvamuse esitamine. Haldusnõukogu nimetab ametisse tegevdirektori, apellatsiooninõukogu ning riskihindamise komitee ja sotsiaal-majandusliku analüüsi komitee liikmed ning võib heaks kiita sidusrühmade organisatsioonid, keda kutsutakse osalema vaatlejana komiteede, foorumi ja ECHA muude võrgustike töös.

2012. aasta analüüsi alusel arutatakse haldusnõukogu töömeetodeid, et võimaluse korral täiustada aastatel 2013–2015 haldusnõukogu ja töörühmade koosolekute korraldust.

ECHA tagab suhete säilitamise Euroopa institutsioonide, liikmesriikide, muude Euroopa Liidu asutuste ja muude sidusrühmadega, keskendudes eelkõige suhetele liikmesriikide pädevate asutustega, et neid kaasata ja toetada, kui nad osalevad üha rohkem REACH-tegevuses.

ECHA igapäevase juhtimise eest vastutab tegevdirektor. Aastatel 2013–2015 jätkatakse ECHA strateegilise juhtimise meetodite tugevdamist ning igapäevase toimimise lihtsustamist ja edendamist. Käsitlemist vajav asutusesisese juhtimise küsimus on ka biotsiidi- ja PIC-määruse raames vajalike uute tegevuste lõimimine, kui need saavad ECHA volituse osaks. Selleks vaadatakse läbi ECHA tegevuse korraldus, et leida olemasolevate ja uute menetluste sünergia eelkõige biotsiidide valdkonnas. REACH- ja CLP-ressursside eeldatav vähendamine nõuab täiendavaid halduslikke jõupingutusi, et tagada paindlikkus töötajate määramisel tööprogrammi tegevuste järgi. Tõhusa toimimise tagamiseks jätkab ECHA planeerimise, ressurside jaotamise, tulemuste jälgimise ja riskijuhtimise haldamise

¹³ Nendele lisaks liitub Horvaatia Euroopa Liiduga eeldatavasti 1. juulil 2013.

ja vajaduse korral lõimimise vahendite väljatöötamist ning rakendamist. 2014. aastaks peaksid olema juhtimissüsteemid välja töötatud ja automatiseeritud.

Aastatel 2013–2015 jätkab ECHA tervikliku kvaliteedijuhtimissüsteemi rakendamist, mis on tähtis vahend tõhususe ja tulemuslikkuse saavutamisel. ECHA võtab kasutusele ka tegevuskava (mis määratletakse 2012. aastal) ISO 9001 sertifikaadi saamiseks eesmärgiga sertifitseerida 2015. aasta lõpuks põhimenetlused. Keskkonnajuhtimis- ja auditeerimissüsteemi rakendamine on piisavalt kaugel, et valmistuda 2015. või 2016. aastal sertifikaadi saamiseks.

Turvalisus ja talitluspidevus on ECHA jaoks ka edaspidi olulised ning jäävad prioriteetseks, et tagada ECHA töötajate, teabevara (eelkõige registreerimisandmete), hoonete ning seadmete asjakohane ja piisav kaitse.

ECHA täidab kõik oma seadusjärgsed kohustused kaitsta üksikisikuid nende isikuandmete töötlemisel, kasutades andmekaitseametniku tuge. ECHAs olemasolevate tundlike andmete töötlemise Euroopa andmekaitseinspektorile teatamise menetlus valmib 2013. aastal, pärast menetlust ajakohastatakse ja teatatakse uued menetlused.

Aastatel 2013–2015 jätkub teadmushalduse väljatöötamine, et lihtsustada otsustamist ja toetada ECHA missiooni anda kemikaaliteavet.

ECHA õigusteadmisi süvendatakse, et ECHA otsused ja lepingud, mille arv suureneb, oleksid õiguslikult siduvad ja täpsed, et ECHA suudaks tegelda võimalike kaebuste ja kohtumenetlustega, sealhulgas nendega, mis on seotud ECHA intellektuaalomandiga.

5.2 Rahastamine, hanked ja raamatupidamine

2013.–2015. aasta prioriteedid

Praeguste ja tulevaste seadusandlike ülesannete tõhusaks ja tulemuslikuks täitmiseks, kohanedes ressursside vähenemisega tulevikus, teeb ECHA järgmist:

- rahalise jätkusuutlikkuse säilitamine võimalikult pikaks ajaks säästliku juhtimise ja sissetulekute investeerimise ning kulutuste range piiramise teel;
- finantssüsteemide korraldus, mis täielikult eristab rahastamisallikaid, pidades silmas ECHA uusi ülesandeid biotsiidi- ja PIC-määruse alusel. Täies mahus tuleb rakendada tegevuspõhine kuluarvestus.

ECHA rahastusvahendid on järgmised: 1) tasudest saadav tulu, 2) eelarvepädevatelt institutsioonidelt Euroopa Liidu eelarvest saadav tasakaalustamistoetus ning 3) liikmesriikide ja EMP-EFTA riikide vabatahtlik toetus. Peale selle võib ECHA saada vahendeid Euroopa Liidu välisabi ühinemiseelse abi rahastamisvahendist (IPA).

ECHA alustab aastate 2013–2015 mitmeaastast ajavahemikku eelarvetega, mida saab katta eelmise ajavahemiku tulureservidega. Teine REACH-registreerimise tähtpäev 2013. aasta mais annab esimesega võrreldes eeldatavasti märkimisväärselt vähem tulu ning seega eeldatakse, et ajavahemiku lõpus vajatakse ECHA eelarve tasakaalustamiseks toetust. Alates sellest ajast ja järgmistel aastatel eeldatakse, et ECHA võtab REACH- ja CLP-tegevuse jaoks kasutusele mitmepoolse rahastamise süsteemi, milles osa kulutustest on hõlmatud tasudest saadava tuluga ning ülejäänud tasakaalustatakse Euroopa Liidu

toetusest. Aastatel 2013–2015 on PIC- ja biotsiidiülesannete jaoks ette nähtud toetus, mis on arvestatud eelarve prognoosis.

ECHA finantsjuhtimise üldeesmärk on pidevalt tagada olemasolevate finantsressursside parim kasutamine, rakendades ökonoomsuse, tõhususe ja tulemuslikkuse põhimõtteid. Hangete ja lepingute sõlmimisel jätkab ECHA mõne tegevuse tellimist allhankena, et tagada ECHA-le ülesandeid kehtestavate õigusaktide tõhus rakendamine. IKT-tehnoloogia arendamise ning logistika- ja muude teenuste osutamise lepingute sõlmimine esitab tõhusale hankimisele ja lepingute sõlmimisele aastatel 2013–2015 jätkuvalt suuri nõudmisi. Nagu varemgi, keskendutakse ka edaspidi säästlikule finantsjuhtimisele, mis vastab kohalduvatele Euroopa Liidu eeskirjadele ja õigusaktidele. ECHA rahareservi haldamine ja kaitsmine on ka edaspidi üks põhieesmärke.

Aastatel 2013–2015 on kavas ECHA finantsmääruse läbivaatamine, mis eeldatavasti hõlmab ka tulude ülejäägi haldamise mehhanismi.

ECHA pöörab ka edaspidi tähelepanu oma kontrollifunktsioonile ning jätkab eelkõige väike- ja kesksuurtele ettevõtetele nende endi teatatud suuruse põhjal tasusoodustuste ning seega ECHA-le makstavate tasude õigsuse kontrollimist.

5.3 Personalihaldus ja organisatsiooniteenused

2013.–2015. aasta prioriteedid

Praeguste ja tulevaste seadusandlike ülesannete tõhusaks ja tulemuslikuks täitmiseks, kohanedes ressursside vähenemisega tulevikus, teeb ECHA järgmist:

- tugevdab organisatsioonilist ja juhtimise arendamist; personalihalduse rõhuasetus liigub varasemalt kasvule ja värbamisele keskendumiselt seniste töötajate säilitamisele ja pädevuse suurendamisele, töötajate sobitamisele ECHA strateegia- ja tegevusvajadustega ning töötajate ressursi optimaalse kasutamisele;
- kasutab võimalikult tõhusal viisil konverentsivahendeid ja audiovisuaalseadmeid, millega vähendada ECHA organite liikmete ja töötajate liigset reisimisvajadust.

Teadus- ja regulatiivsuutlikkuse tõhustamise sõlmpunktina tegutsemise nimel teeb ECHA järgmist:

- keskendub oma teadlaste koolitamisprogrammis oskustele, mis toetavad ECHA regulatiiv- ja teadussuutlikkust.

Personalihaldus

ECHA mõistab, et töötajate teadmised, kogemused ja motiveeritus on strateegiliste eesmärkide saavutamisel äärmiselt olulised. ECHA aastate 2013–2015 strateegilistes eesmärkides arvestatakse asutuseväliseid tegureid ja surveid (näiteks eelarvesurvet, uute ülesannete lõimimist ja nõuet suurema haldustõhususe järele) ning need kooskõlastatakse sama ajavahemiku ECHA mitmeaastase personalipoliitikakavaga. ECHA arvestab üldnõuet vähendada koosseisulisi REACH- ja CLP-töötajaid aastatel 2013–2015 aastas 1% võrra.

ECHA aastate 2013–2015 personalipoliitika keskendub neljale valdkonnale. Esiteks jätkab ECHA jätkusuutliku ja tulemusliku töökeskkonna loomist, mis edendab meekonnatöö, lõimituse ja kohanemise kultuuri. Muutuvat tegevuskeskkonda arvestades peab ECHA muutuma oma volituste täitmiseks paindlikumaks ja kiiremini reageerivaks; seega kehtib

põhjendatud prioriteetide määramise ja paindliku ressursside eraldamise nõue, mille alusel määratakse ametikohad ümber prioriteetsetesse valdkondadesse.

ECHA biotsiidi- ja PIC-tegevus algab ametlikult 2012. aastal ning jätkub aastatel 2013–2015. See nõuab täiendavate töötajate värbamist ja lõimimist ning asutusesisest ametikohtade ja tegevuse ümberkorraldamist, et optimeerida uusi vajalikke eksperditeadmisi ja suutlikkust ilma REACH- ja CLP-tegevusi kahjustamata.

Teiseks korraldatakse ümber õppe- ja arengutegevuse, et optimeerida organisatsiooni ja üksiktöötajate tulemuslikkust ning suurendada ECHA teadlaste teaduslikke ja regulatiivseid oskusteadmisi. ECHA eesmärk on töötada välja teadus- ja regulatiivsuutlikkuse suunatud ja süstemaatiline täiustamine, tagades samal ajal organisatsiooni ja üksiktöötajate nõuete tasakaalu.

Kolmandaks peab ECHA arendama praegusi ja tulevasi juhtivtöötajaid, et nad suudaksid töötajaid eesmärkide saavutamisel ennetavalt mõjutada, motiveerida ja innustada. Neljandaks jääb ka edaspidi prioriteediks organisatsiooni kõigil tasandil töötajate kaasatuse ja heaolu parandamine.

Organisatsiooniteenused

ECHA taristuülesannete hulka kuulub pikaajalise üürilepinguga ruumide haldamine.

ECHA ruumide võimaliku kohandamise ja ümbersisustamise nõuete üldise hindamise (mis toimub 2012. aastal) tulemusena võetakse vastu ruumide edasise sisustamise mitmeaastane programm. Aastatel 2013–2015 keskendutakse programmi võimaluste piires rakendamisele. Samuti on vaja mõneti täiustada tehnilist taristut, et tagada ruumide toimivus.

Taristu- ja organisatsiooniteenuste põhieesmärk on tagada ECHA töötajatele ja küllastajatele kõrgetasemeline teenuste pakkumine. Eesmärgi saavutamiseks järgitakse jätkuvalt rangeid ohutus-, tervise- ja keskkonnastandardeid.

Kooskõlas eesmärgiga saada EMAS-sertifikaat kasutab ECHA oma konverentsiruumi ja audiovisuaalseadmeid kõige tõhusamal viisil, et vähendada füüsilist kohalolu nõudvate koosolekute arvu, nendel osalejate arvu ning töötajate reisimisvajadust.

5.4 Info- ja sidetehnoloogia

2013.–2015. aasta prioriteedid

- Haldusinfosüsteemide rakendamine, et ECHA haldustalitused saaksid saavutada suurema tõhususe, mida nõuab eeldatav (suur ja mõnikord erakordne) töökoormus, olenemata ressursipiirangutest samal ajal.
- IKT-taristu suutlikkuse haldamine, mis tagab ECHA tegevuse toimivuse, ning haldusinfosüsteemide haldamine tulemuslikkuse, kasutatavuse, turvalisuse ja kättesaadavuse kohasel tasemel, samuti talitluspidevuse tagamine.

2013. ja 2014. aastaks prognoositav registreerimiste ja registreerimisjärgsete ülesannete erakordne töökoormus seab suured nõuded IKT-taristu tulemuslikkusele ja kättesaadavusele: IKT-taristu suutlikkust ja tulemuslikkust tuleb nende probleemidega

tegelemiseks kohandada. ECHA uuendab aastatel 2013–2015 vastavalt võimalustele IKT-taristut vastavalt 2012 kehtestatud kavale ja 2011. aasta lõpus sõlmitud allhankelepingule, eesmärgiga tagada süsteemi suur kättesaadavus, tõhustada toiminguid ning saavutada tulemuslikkus, mida on vaja EHCA infosüsteemide arengu jaoks, seda eelkõige 2013. aastal uue registreerimistähtpäevaga kaasnevates tippkoormuse tingimustes. Üks ülesanne on pidevalt täiendada talitluspidevuse kavadele antavat IT-tuge, et võimaldada kolme õigusaktiga kehtestatud ülesannete samaaegset täitmist ja vastata teenuste parema kättesaadavuse ootustele.

Enamik ECHA menetlusi hõlmavad suuremat koostööd väliste regulatiivpartneritega (liikmesriikide pädevad asutused, Euroopa Komisjon) ja teenuste allhanke alusel osutajatega. See nõuab ECHA süsteemide ja menetluste täielikku ümberkujundamist ning ühtlasi andmetele turvalise juurdepääsu meetodeid ja lahendusi. ECHA organisatsioonipiiridest väljuvate menetluste rakendamisel kaasatavate partnerasutuste suhtes jätkab ECHA kaugjuurdepääsu lahenduste täiustamist, et täiustada ja turvata asutuseväliste kasutajate juurdepääsu ECHA infosüsteemidele.

Et kohandada infosüsteemide arengut suurema tõhususega, mida on vaja ressursside tulevikus vähenemise tõttu, uurib ECHA aastatel 2013–2015 paindlike ja tõhusate taristuteenuste kasutuselevõttu, et kasutada kõige paremini nn teenustaristu lahendusi, mis on saamas IT-sektoris standardiks.

ECHA juhtimisülesannete arvu ja keerukuse suurenemine nõuab praeguse eelarve- ja raamatupidamissüsteemide täiustamiseks terviklikumat planeerimis- ja aruandlussüsteemi, millel on eelarvete koostamise, hangete ja lepingute haldamise ning lõimitud aruandluse täiendavad funktsioonid.

2012. aastal algas lõimitud personalihaldussüsteemi rakendamine ja selle jätkamine parandab eeldatavasti personaliosakonna töötajate igapäevast tööd ning aitab ECHA-l paremini kohaneda värbamise, isiklike õiguste, rahalise personalihalduse, koolituse ja arengu, ajaarvestuse ja juhtimise uute vajadustega.

6 LISAD

6.1 1. lisa. REACH- ja CLP-tegevuse aastate 2012–2015 tähtpäevad¹⁴

Määrustega seotud tähtpäevad	
2012	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Uuring, milles analüüsitakse ainete ja segude ohutu kasutamise teabe edastamist üldsusele (CLP-määruse artikkel 34): <u>20. jaanuar 2012</u> ▪ Hindamise aastaaruanne: <u>28. veebruar 2012</u> (artikkel 54). ▪ Esimese üldise ainete hindamise tegevuskava (ühenduse hindamisplaani) vastuvõtmine. ▪ Biotsiidimääruse (eeldatav) jõustumine: <u>juuli 2012</u>. ▪ Ühenduse hindamisplaani iga-aastase ajakohastamise võimalik kavand: <u>28. veebruar 2012</u> (artikli 44 lõige 2). ▪ Esimene iga viie aasta tagant esitatav komisjoni üldaruanne REACH-määruse rakendamisel omandatud kogemuste kohta ning komisjoni poolt alternatiivsete katsemeetodite arendamiseks ja hindamiseks eraldatud vahendite ja nende jaotamise kohta: <u>1. juuni</u> (artikli 117 lõige 4). Aruanne peab sisaldama koguses 1–10 t/a toodetavate või imporditavate ainete registreerimise nõude läbivaatamist komisjoni poolt, mille alusel võib esitada seadusandlikke ettepanekuid (artikli 138 lõige 3). ▪ REACH-määruse reguleerimisala läbivaatamine komisjoni poolt, mille alusel võib esitada seadusandlikke ettepanekuid: <u>1. juuni</u> (artikli 138 lõige 6). ▪ ECHA tegevuse läbivaatamine: <u>1. juuni</u> (artikli 75 lõige 2). ▪ ECHA otsuste kavandid 1. detsembriks 2010 laekunud registreerimistoimikutes sisalduvate katsetamissettepanekute kohta: <u>1. detsember</u> (artikli 43 lõike 2 punkt a).
2013	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Hindamise aastaaruanne: <u>28. veebruar 2013</u> (artikkel 54). ▪ Ühenduse hindamisplaani iga-aastase ajakohastamise kavand: <u>28. veebruar 2013</u> (artikli 44 lõige 2). ▪ Koguses ≥ 100 t/a faasiainete registreerimistähtpäev: <u>1. juuni</u> (artikli 23 lõige 2). ▪ Biotsiidimääruse sätete rakendumine: <u>1. september 2013</u>.
2014	<ul style="list-style-type: none"> ▪ ECHA vastutusel toimuv biotsiidide olemasolevate toimeainete läbivaatamise programm: <u>1. jaanuar 2014</u>. ▪ CLP-määruse kohased füüsikaliste ohtude katsed: alates <u>1. jaanuarist 2014</u> (artikli 8 lõige 5). ▪ Ühenduse hindamisplaani iga-aastase ajakohastamise kavand: <u>28. veebruar 2014</u> (artikli 44 lõige 2). ▪ ECHA ja komisjoni teine iga kolme aasta järel esitatav aruanne loomadega mitteseotud katsemeetodite ja katsestrateegiate kohta: <u>1. juuni</u> (artikli 117 lõige 3). ▪ Läbivaatamine komisjoni poolt REACH-määruse artikli 138 lõike 1 kohaselt.
2015	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Olemasolevalt CLP-süsteemilt uuele korrale üleminekuperiood lõpeb. Turustatavate segude klassifikatsioon ja märgistus peab vastama CLP-määrusele (<u>1. juuni</u>).

¹⁴ Tabelit kohandatakse PIC-määruse suhtes.

6.2 2. lisa. ECHA hinnangulised tulud ja kulud aastatel 2013–2015 (sh ametikohtade kava)

2013. aasta hinnangulised vahendid¹⁵

Tegevused	Töötajad			Eelarveprojekt	Tulud
	AD	AST	CA		
<i>REACH- ja CLP-määruse rakendamine (tegevuseelarve)</i>					
1. tegevus: registreerimine, andmete jagamine ja levitamine	33	11	12	1 450 000	40 000 000
2. tegevus: hindamine	85	13	7	2 500 000	
3. tegevus: riskijuhtimine	43	8	7	1 150 000	2 700 000
4. tegevus: klassifitseerimine ja märgistamine	14	3	3	230 000	
5. tegevus: nõu ja abi juhendite ja kasutajatoe kaudu	22	10	5	400 000	500 000
6. tegevus: teaduslikud IT-vahendid	26	9	2	11 500 000	
7. tegevus: teadustegevus ning Euroopa Liidu institutsioonide ja asutuste tehniline nõustamine	8	0	3	320 000	
<i>ECHA organid ja valdkondadevaheline tegevus</i>					
8. tegevus: komiteed ja foorum	23	8	7	2 400 000	
9. tegevus: apellatsiooninõukogu	6	4	4	100 000	
10. tegevus: teabevahetus	9	8	7	6 500 000	
11. tegevus: rahvusvaheline koostöö	4	0	0	1 358 000	
<i>Juhtimine, organisatsioon ja ressursid</i>					
12. tegevus: juhtimine	24	15	4	1 855 000	
Kokku (REACH ja CLP)	297	91	72		
13.–15. tegevus: organisatsioon ja ressursid (II jaotis: infrastruktuur)	24	51	33	15 000 000	5 500 000
I jaotis (REACH ja CLP) (personalikulud)				62 529 000	
Kokku (REACH ja CLP)	321	140	94	107 292 000	48 700 000
Ametikohtade loetelus:	461				
16. tegevus: biotsiidid (kogu eelarve)	38	9	12	9 582 500	Puudub
17. tegevus: PIC (kogu eelarve)	1	4	1	1 632 000	Puudub

¹⁵ Põhineb 2012. aasta märtsis haldusnõukogu heaks kiidetud esialgsel eelarveprojektil.

ECHA KOKKU

360

153

107

118 506 500

2014. aasta hinnangulised vahendid

Tegevused	Töötajad			Eelarveprojekt	Tulud
	AD	AST	CA		
<i>REACH- ja CLP-määruse rakendamine (tegevuseelarve)</i>					
1. tegevus: registreerimine, andmete jagamine ja levitamine	33	10	13	1 000 000	9 300 000
2. tegevus: hindamine	85	12	8	2 600 000	
3. tegevus: riskijuhtimine	43	7	7	1 200 000	4 500 000
4. tegevus: klassifitseerimine ja märgistamine	14	3	4	250 000	600 000
5. tegevus: nõu ja abi juhendite ja kasutajatoe kaudu	22	10	5	500 000	
6. tegevus: teaduslikud IT-vahendid	26	9	4	11 800 000	
7. tegevus: teadustegevus ning Euroopa Liidu institutsioonide ja asutuste tehniline nõustamine	8	0	3	700 000	
<i>ECHA organid ja valdkondadevaheline tegevus</i>					
8. tegevus: komiteed ja foorum	23	8	8	2 800 000	
9. tegevus: apellatsiooninõukogu	6	4	4	150 000	
10. tegevus: teabevahetus	9	7	8	5 100 000	
11. tegevus: rahvusvaheline koostöö	4	0	0	250 000	
<i>Juhtimine, organisatsioon ja ressursid</i>					
12. tegevus: juhtimine	24	15	4	1 900 000	
Kogusumma	297	85	68		
13.–15. tegevus: organisatsioon ja ressursid (II jaotis: infrastruktuur)	24	50	33	15 000 000	5 000 000
I jaotis (personalikulud)				62 700 000	
Kokku (REACH ja CLP)	321	135	101	105 950 000	19 400 000
Ametikohtade loetelus:					
	456				
16. tegevus: biotsiidid (<i>kogu eelarve</i>)	36	14	9	11 815 300	Puudub
17. tegevus: PIC (<i>kogu eelarve</i>)	1	5	1	1 281 300	Puudub
ECHA KOKKU	358	154	111	119 046 600	

2015. aasta hinnangulised vahendid

Tegevused	Töötajad			Eelarveprojekt	Tulud
	AD	AST	CA		
<i>REACH- ja CLP-määruse rakendamine (tegevuseelarve)</i>					
1. tegevus: registreerimine, andmete jagamine ja levitamine	33	10	13	800 000	7 000 000
2. tegevus: hindamine	84	11	8	2 600 000	
3. tegevus: riskijuhtimine	44	7	7	1 200 000	9 000 000
4. tegevus: klassifitseerimine ja märgistamine	14	2	4	250 000	600 000
5. tegevus: nõu ja abi juhendite ja kasutajatoe kaudu	22	9	5	500 000	
6. tegevus: teaduslikud IT-vahendid	24	8	4	12 100 000	
7. tegevus: teadustegevus ning Euroopa Liidu institutsioonide ja asutuste tehniline nõustamine	8	0	3	750 000	
<i>ECHA organid ja valdkondadevaheline tegevus</i>					
8. tegevus: komiteed ja foorum	25	8	8	4 100 000	
9. tegevus: apellatsiooninõukogu	6	4	4	150 000	
10. tegevus: teabevahetus	9	7	8	3 600 000	
11. tegevus: rahvusvaheline koostöö	4	0	0	800 000	
<i>Juhtimine, organisatsioon ja ressursid</i>				850 000	
12. tegevus: juhtimine	24	14	4	15 300 000	4 500 000
Kogusumma	297	80	68		
13.–15. tegevus: organisatsioon ja ressursid (II jaotis: infrastruktuur)	24	50	33	58 000 000	
I jaotis (personalikulud)					
Kokku (REACH ja CLP)	321	130	101	101 000 000	21 100 000
Ametikohtade loetelus:	451				
16. tegevus: biotsiidid (kogu eelarve)	38	12	9	12 167 100	Puudub
17. tegevus: PIC (kogu eelarve)	1	5	1	1 206 600	Puudub
ECHA KOKKU	360	147	111	114 373 700	

6.3 3. lisa. 2013.–2015. aasta lähteandmed

ECHA tegevuse põhialused	2013. aasta proгноос	2014. aasta proгноос	2015. aasta proгноос
Laekuvad toimikud¹⁶			
Registreerimistoimikud (sh ajakohastamised)	15 200	5800	5700
Katsetamisetepanekud	410	20	20
Konfidentsiaalsustaotlused	770	250	240
Juurdepäas üle 12 aasta vanustele andmetele	240	270	290
PPORD-teated (sh pikendamistaotlused)	400	400	400
Päringud	2400	2000	2000
Andmete jagamise vaidlused	33	7	7
REACH-määruse artikli 7 lõike 2 kohased teated	70	70	70
Artikli 38 kohaste aruannete/teadete arv	400	4400	270
Piiranguettepanekud (REACH-määruse XV lisa)	8	8	9
ECHA koostatud piiranguettepanekud	3	3	3
Ühtlustatud klassifikatsiooni ja märgistuse ettepanekud (CLP-määruse VI lisa)	70	70	70
Väga ohtlikuks aineks nimetamise ettepanekud (REACH-määruse XV lisa)	30	30	30
ECHA koostatud väga ohtlike ainete toimikud	5	5	5
Autoriseerimistaotlused	30	50	100
Alternatiivse nimetuse taotlused	150	200	200
Ühenduse hindamisplaanis olevad liikmesriikide hinnatavad ained	50	50	50
ECHA otsused			
Hindamine			
– Katsetamisetepanekute otsuste arv	20	130	130
– Toimunud vastavuskontrollide arv	560	290	290
– millest vastavuskontrolli otsuseid	350	180	180
– Ainete hindamise otsuste arv	30	45	45
Andmete jagamise otsused	3	–	–
Terviklikkuse kontrollimise otsused (negatiivsed)	470	190	180

Konfidentsiaalsustaotluste otsused (negatiivsed)	80	50	30
Dokumentidele juurdepääsu taotluste otsused	400	500	600
Kaebused	36	20	20
Muud			
Ühenduse hindamisplaani ajakohastamine hinnatavate ainete suhtes	1	1	1
Soovitused Euroopa Komisjonile lisada aine autoriseerimisele kuuluvate ainete loetellu	1	1	1
Küsimused, millele tuleb vastata / anda ühtlustatud vastus (REACH-nõuanded, REACH-IT, IUCLID 5, muu)	8500	6200	6200
Väike- ja kesksuurte ettevõtete kontrollimine	300	350	400
Haldusnõukogu koosolekud	4	4	4
Liikmesriikide komitee koosolekud	6	6	6
Riskihindamise komitee koosolekud	6	6	6
Sotsiaal-majandusliku analüüsi komitee koosolekud	4	5	6
Foorumi koosolekud	3	3	3
Täidetavad uued ajutiste töötajate ametikohad (REACH/CLP)	10	0	0
Töötajate volavusega seotud värbamine	25	25	25
Täidetavad uued ajutiste töötajate ametikohad (biotsiidid)	36	3	0
Täidetavad uued ajutiste töötajate ametikohad (PIC)	2	1	0

